

VODIČ ZA APLIKANTE

Mera 103. – „Investicije u fizičkoj imovini za preradu i trgovanju
poljoprivrednim proizvodima“

SADRŽAJ

1. CILJEVI, PRIORITETI I FINANSIJSKA SREDSTVA ZA OVU MERU.....	3
1.1 Uvod.....	3
1.2 Opšti ciljevi mere	3
1.3 Finansijska sredstva za ovu meru	3
1.4 Ključne definicije	4
1.5 Posebni ciljevi i prihvatljive investicije	5
2. STEPEN FINANSIJSKE PODRŠKE.....	8
3. PRIHVATLJIVI APLIKANTI.....	9
4. PRIHVATLJIVOST APLIKANATA I NJIHOVIH APLIKACIJA.....	9
5. DRUGI KRITERIJUMI PRIHVATLJIVOSTI ZA KORISNIKE	10
6. KONTROLNI SPISKOVNI ZA IZABRANE SREDINE	11
7. PRIHVATLJIVE INVESTICIJE	11
8. POSEBNI KRITERIJUMI PRIHVATLJIVOSTI	12
9. MINIMALNI I MAKSIMALNI TROŠKOVI PROJEKATA	13
10. PROMOCIJA PODRŠKE	14
11. KRITERIJUMI IZBORA	14
12. PRAVILA ZA PRIHVATLJIVE TROŠKOVE	17
13. PROCEDURE ZA APLICIRANJE.....	18
14 IZBOR, UGOVARANJE I SPROVOĐENJE	19
15. INDIKATIVNI RASPORED OGLASA	23
16. VAŽNE ODREDBE KOJE BI MOGLE BITI UZROK ODBIJANJA APLIKACIJE	23
Aneks br. 1a Obrazac za apliciranje.....	26
Aneks br 1 b Spisak podnetih dokumenata.....	31
Aneks br. 2 Model za pripremu biznis plana	34
Aneks br. 3 Ugovor ARP-a sa korisnicima i procedurama nabavke	42
Aneks br. 4 Spisak prihvatljivih troškova	56
Aneks br. 5 Minimalni nacionalni standardi.....	67
Aneks br. 6 Zahtev za plaćanje.....	71
Aneks br. 7 Informativno pismo	78
Aneks br. 8 Obrazac žalbe	79
Aneks br. 9 Kontakti i tačke informisanja.....	80
Aneks br. 10 Pokazatelji	83
Aneks br. 11 Biznis plan – finansijski deo	88
Aneks br. 12 Etički kodeks za savetodavne kompanije	89
Aneks br. 13 Promocija.....	92

1. CILJEVI, PRIORITETI I FINANSIJSKA SREDSTVA ZA MERU 103

1.1. Uvod

Vodič ima za cilj da pomogne aplikantima u pripremanju njihovih aplikacija, da im pojasni uslove prihvatljivosti, opšte kriterijume, posebne kriterijume, druge kriterijume prihvatljivosti, sistem bodovanja, prihvatljive investicije, neophodnu dokumentaciju za apliciranje, procenu projekta, informisanje aplikanta o rezultatima procene, procedure nabavke, kazne u slučaju nepravilnosti ili pokušaja prevare, i druga važna pitanja za sprovođenje Mere 103.

Uloga vodiča za aplikante (u daljem tekstu: Vodič) je da detaljno objasni odredbe koje su prikazane u Meri 103 a ne da je ponavlja, stoga ne zamenjuje meru, nego treba da se čita (zajedno sa aneksima) kako bi se izbegle greške tokom apliciranja.

Mera je dokument koji predstavlja ciljeve javne podrške u privatnim investicijama, putem grantova i to obavlja putem tehničkog jezika. Mera 103 ima za cilj da podrži investicije u industriji za preradu hrane u četiri pod-sektora: prerada mleka, prerada mesa, prerada voća i povrća i proizvodnja vina. Mera je pripremljena od strane osoblja upravnog organa, zasnivajući se na nezavisne studije za sektore i savetovanja sa zainteresovanim stranama.

1.2. Glavni ciljevi mere

- Povećanje sposobnosti konkurentnosti kosovske poljoprivrede i zamena uvoza, kroz povećanje produktivnosti i uvođenje novih tehnologija i proizvoda;
- Povećanje bezbednosti i kvaliteta proizvoda;
- Podrška preduzećima u odabranim sektorima, sa ciljem usklađivanja sa pravilima, standardima, politikama i praksama EU-a i poboljšanjima u zaštiti životne sredine, bezbednosti hrane i kvaliteta proizvoda, dobrobiti životinja i mogućnosti praćenja lanca hrane i upravljanja otpadom;
- Podrška ekonomskom i društvenom razvoju sa ciljem održivog i sveobuhvatnog rasta kroz razvoj farmi;
- Jačanje veza sa primarnom proizvodnjom;
- Tretiranje izazova klimatskih promena kroz korišćenje obnovljive energije.

1.3. Finansijska sredstva za ovu meru

Br.	Pod mera	Iznos u €	% budžeta
1	103.1 Mleko	1,000,000 €	25
2	103.2 Meso	1,000,000 €	25
3	103.3 Voće i povrće	1,200,000 €	30
4	103.4 Vino	800,000 €	20
	Ukupno	4,000,000 €	100%

1.4. Ključne definicije

Stepen javne podrške – je učešće (izraženo u procentima) javnih sredstava u prihvatljivim troškovima;

Aplikanti – su preduzeća koja ispunjavaju prihvatljive kriterijume, prikazanih u ovom dokumentu i koji podnose zahtev kako bi imali koristi od sredstava za ruralni razvoj.

Apliciranje – dostavljanje svih dokumenata zahtevanih od strane Agencije za razvoj poljoprivrede;

Korisnici – su preduzeća za preradu mleka, mesa, voća i povrća, kao i proizvođači vina izabrani kao korisnici nakon procene aplikacije i koji su potpisali ugovor sa Agencijom za razvoj poljoprivrede (ARP).

Poziv za apliciranje – javno informisanje za apliciranje za projekte ruralnog razvoja.

Ugovor – podrazumeva ugovor koji je potpisana između izabranog korisnika i ARP-a, prema modelu prikazanom u Aneksu br. 3 ovog vodiča;

Prihvatljive investicije – su investicije koje su podržane u skladu sa aneksom br. 4.

Period praćenja Ex-post- podrazumeva vremenski period od 5 godina posle završetka investicija, tokom kojeg korisnik mora očuvati svrhu investicija i sve uslove pod kojima je odabran za finansiranje.

Javna podrška – podrazumeva finansijsku pomoć za implementaciju projekata ruralnog razvoja prema prihvatljivim investicijama, data od strane Ministarstva poljoprivrede,

šumarstva i ruralnog razvoja (MPŠRR).

Upravni organ – podrazumeva javni subjekat unutar MPŠRR-a, koji je organizovan kao odeljenje, sa glavnom odgovornošću za izradu i praćenje Programa za ruralni razvoj (PRR);

Mera – podrazumeva tehnički dokument koji predstavlja osnovnu jedinicu PRR-a i njene glavne delove gde su predstavljeni kriterijumi prihvatljivosti i kriterijumi izbora aplikanata.

Mera ima svoj budžet za realizaciju ciljeva i sprovodi se kroz poziv za apliciranje i proces procene projekata.

Agencija za razvoj poljoprivrede - je nadležni organ za sprovođenje PRR-a (<http://azhb.rks-gov.net/>) sa glavnim odgovornostima u proceni i ugovaranju projekata i plaćanju troškova u skladu sa predviđenim procedurama;

Program za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-20 - je tehnički dokument koji određuje mere ruralnog razvoja, logiku intervencije i očekivani uticaj projekata ruralnog razvoja;

Projekat - planirana investicija dostavljena od strane aplikanta;

Period sprovođenje projekta - podrazumeva vreme od obostranog potpisivanja ugovora (ARB i korisnika) sve do izvršenja zadnje plaćanja od strane ARP-a;

Izbor - podrazumeva određivanje broja bodova za kvalifikovane aplikante, njihovo svrstavanje u spisku prema bodovima i njihovo izjašnjenje „odabran za finansiranje“ i raspodela finansijskih sredstava počev od onih na vrhu spiska.

Proširenje - za potrebe ovog programa, reč proširenje podrazumeva proširenje postojećeg objekta.

1.5 POSEBNI CILJEVI I PRIHVATLJIVE INVESTICIJE

PRERADA MLEKA

Posebni ciljevi za sektor prerade mleka su:

- Sprovođenje nacionalnih standarda i standarda EU-a za mlečne proizvode (higijena, bezbednost hrane, dobrobit životinja, očuvanje životne sredine, itd.);
- Modernizacija linija za preradu mleka i drugih pratećih objekata;
- Uvođenje novih proizvoda ili diversifikacija proizvoda u industriji mleka;
- Poboljšanje marketinga mleka i njenih proizvoda;
- Poboljšanje upravljanja otpadom.

PRIHVATLJIVE INVESTICIJE ZA PRERADU MLEKA

- Investicije u renoviranju / proširenju mlekara;
- Investicije u izgradnji novih mlekara koja za vreme apliciranja spadaju u "C" ili "D" kategoriju;

- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno u postizanju standarda HACCP i / ili ISO 22000);
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretmanom ispuštenih vode;
- Investicije u specijalnim transportnim sredstvima;
- Investicije u opremu za nove proizvode i moderna pakovanja;
- IT, hardver i softver oprema za praćenje, kontrolu i upravljanje;
- Investicije u tehnologiji za proizvodnju obnovljive energije;
- Investicije u opremu za hlađenje;

PRERADA MESA

Posebni ciljevi za sektor prerade mesa su:

- Sprovođenje nacionalnih standarda i standarda EU-a za proizvode mesa (higijena, bezbednost hrane, dobrobit životinja, očuvanje životne sredine, itd.);
- Uvođenje novih linija za preradu mesa;
- Uvođenje novih proizvoda ili diversifikacija proizvoda u industriji mesa;
- Poboljšanje marketinga mesa i mesnih proizvoda;
- Poboljšanje upravljanja otpadom.

PRIHVATLJIVE INVESTICIJE ZA PRERADU MESA

- Investicije u renoviranju / proširenju postojećih objekata, uključujući i hladnjače zajedno sa opremom;
- Investicije u izgradnji novih objekata za preradu mesa za preduzeća koja u vreme apliciranja spadaju u „C“ ili „D“ kategoriji;
- Investicije u opremu za preradu mesa;
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i sigurnosti proizvoda (posebno za postizanje standarda HACCP i / ili ISO 22000);
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, naročito za upravljanje otpadom i tretmana ispuštenih voda;
- Investicije u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- Investicije u opremu za hlađenje i zamrzavanje za očuvanje gotovih proizvoda;
- Specijalna vozila za prevoz sirovina i gotovih proizvoda;
- Investicije u tehnologiji za proizvodnju obnovljive energije;

PRERADA VOĆA, POVRĆA I PROIZVODNJA VINA

Posebni ciljevi za sektor voća, povrća i proizvodnje vina su:

- Sprovođenje nacionalnih standarda i standarda EU-a (higijena, bezbednost hrane, kvalitet, itd.);
- Poboljšanje tehnologije prerade, kao i modernizacija drugih pratećih objekata (magazini skladištenja/ hlađenja) uvođenjem nove opreme / tehnologije;
- Diversifikacija proizvoda;
- Poboljšanje marketinga;
- Poboljšanje upravljanja otpadom.

PRIHVATLJIVE INVESTICIJE ZA POD-MERU ZA PRERADU VOĆA I POVRĆA

- Investicije u izgradnji, proširenju, renoviranju objekata za preradu;
- Investicije u linijama konzervacije / pasterizacije voća i povrća;
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene i za bezbednost proizvoda (naročito za postizanje standarda HACCP i / ili ISO 22000);
- Investicije u objektima i opremi za tretman nakon berbe, za sušenje, klasifikaciju i skladištenje;
- Investicije u opremi za pakovanje, etiketiranje, uključujući linije punjenja, omotače i drugu specijalnu opremu;
- Investicije u opremu za lanac hlađenja, uključujući skladište za hlađenje i zamrzavanje, tunele za zamrzavanje, transportna sredstva sa hladnjakom i drugu neophodnu opremu za osiguranje kontinuiteta lanca hlađenja;
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretmanu ispuštenih voda;
- Investicije u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- Specijalna vozila za prevoz sirovina i gotovih proizvoda, sa hlađenjem i bez hlađenja;
- IT, hardver i softver oprema za praćenje, kontrolu i upravljanje;
- Investicije u tehnologiji za proizvodnju obnovljive energije.

PRIHVATLJIVE INVESTICIJE ZA PROIZVODNJU VINA

- Izgradnja / renoviranje / proširenje objekata za proizvodnju i preradu vina;
- Investicije u opremu za preradu vina;
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, i kvaliteta i sigurnosti proizvoda (posebno za postizanje standarda HACCP i / ili ISO 22000);
- Investicije u opremu za pakovanje, etiketiranje, uključujući linije punjenja, ambalaže i drugu specijalnu opremu;
- Investicije u tehnologiji za proizvodnju obnovljive energije;
- Investicije u opremu i aparatima za kontrolu kvaliteta vina, uključujući odgovarajuće laboratorije;

- IT oprema, hardver i softver za praćenje, kontrolu i upravljanje proizvodnjom vina;

2. STEPEN JAVNE PODRŠKE

- Javna podrška iznosi 50% prihvatljivih troškova investicije;
- Plaćanje za meru 103 vrši se u dve rate, prvi deo javne podrške u iznosu od 50% vrši se u obliku akontacije nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, pod uslovom osiguranja bankarske garancije, dok preostali se deo od 50% plaća nakon provere završetka opšte investicije.
- Bankarska garancija treba da se obezbedi samo za akontaciju od 50% javne podrške.
- Bankarska garancija treba da se obezbedi za vremenski period onoliko koliko traje period sproveđenja projekta.
Maksimalna javna pomoć za period sproveđenja programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020 za meru 103 iznosi 800.000 € po korisniku.
- Aplikant može da aplicira sa nekoliko projekata tokom perioda sproveđenja Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020 u različitim godinama, pod uslovom da raniji projekti budu uspešno završeni i da javna podrška ne prelazi navedeni iznos.

3. PRIHVATLJIVI APLIKANTI ZA SVE PODMERE

- Aplikanti treba da budu stalni stanovnici Republike Kosovo.
- Aplikanti treba da budu registrovana preduzeća u Registru farme.
- Aplikanti treba da budu redovne platše poreza za preduzeća.
- Preduzeća za preradu mleka, mesa, za preradu voća i povrća i za proizvodnju vina treba da budu registrovana u Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa.

Preduzeće može da sa sastoji od jednog ili više objekata (jedinice i prostorije proizvodnje).

PAŽNJA: PDV je neprihvatljiv trošak i plaća ga korisnik! I druge neprihvatljive troškove će takođe platiti korisnik.

Svaki pokušaj obmanjivanja, kao što su: falsifikovanje računa, manipulisanje procedurama nabavke, kupovina polovnih mašina ili opreme će se kazniti neplaćanjem onog dela koji je predmet obmane i može biti dodatnih kazni sve do potpunog isključenja iz plaćanja.

4. PRIHVATLJIVOST APLIKANATA I NJIHOVIH APLIKACIJA

Svi aplikanti podležu kontroli prihvatljivosti. Ako se utvrdi da je aplikant neprihvatljiv, aplikacija se odbija. Prihvatljivost aplikanta se proverava na osnovu kriterijuma prihvatljivosti, potrebnih i dostavljenih dokumenata. Aplikacije koje su kvalifikovane kao neprihvatljive ne podležu proceni.

PAŽNJA: Sve investicije prihvatljivosti trebaju se sačuvati najmanje 5 godina nakon implementacije projekta, koliko traje period nadzora od strane ARP-a. Nepoštovanje ovog kriterijuma podrazumeva povraćaj javnih finansijskih sredstava i dodatno kažnjavanje u skladu sa važećim zakonodavstvom. Agencija za razvoj poljoprivrede vršiće periodične kontrole sa ciljem provere faktičkog stanja.

Aplikant može podneti samo jedan projekat godišnje u okviru ovog programa.

Aplikacija se smatra kompletnom samo ako je podržana svim zahtevanim dokumentima u Aneksu br. 1.) – Spisak dostavljenih dokumenata.

Aplikant treba da potpiše izjavu kojom obećava da neće menjati investicioni cilj i pet godina nakon implementacije investicije. Korisnik treba da održi investiciju u dobrim uslovima. Aplikant ne sme imati fiskalne obaveze prema državi (obaveze prema PAK-u) i ne sme da ima finansijske obaveze prema MPŠRR-u.

PAŽNJA: Korisnici su dužni da namire primenljive poreske obaveze i tokom sprovođenja projekta i petogodišnjeg perioda nakon implementacije, koliko traje i period praćenja. Korisnici koji ne ispunjavaju ovaj kriterijum, dužni su da vrate dobijena javna sredstva i biće kažnjeni u skladu sa važećim zakonodavstvom!

Aplikant treba podneti biznis plan prema modelu koji je prikazan u Aneksu br. 2 ovog Vodiča.

5. DRUGI PRIHVATLJIVI KRITERIJUMI ZA KORISNIKE

U slučaju projekata izgradnje / renoviranja / proširenja, prilikom apliciranja, aplikanti trebaju podneti:

- Potvrdu o vlasništvu (Posedovni list) parcele u kojoj će se vršiti investicija;
- Ukoliko je zemljište ili objekat uzet pod zakupom, notarizovani ugovor o zakupu za najmanje 10 godina računajući od godine primene;
- Kopiju plana parcele u kojoj će se vršiti investicija;
- Kopiju skica objekta;

- Predračun materijalnih troškova i predviđenih radova;
Saglasnost nadležnog organa (Opština) o građevinskoj dozvoli, u slučajevima projekata izgradnje / proširenja, ali ne za slučajeve projekata renoviranja.

Dok, pre zahteva za plaćanje u Agenciji za poljoprivredni razvoj, treba dostaviti:

- Građevinsku dozvolu izdatu od strane nadležnog organa (Opština). Dozvola nije potrebna za projekte renoviranja;
- Procena uticaja na životnu sredinu, ukoliko je predviđeno zakonom;
- Korisnici treba da imaju namirene poreske obaveze, porez na prihode korporacija i druge primenljive poreze;
- Korisniku se ne može dodeliti novi projekat ukoliko prethodni projekti nisu završeni u skladu sa potpisanim ugovorom sa ARP-om;
- Projekti finansirani Programom ruralnog razvoja 2018 ne smeju biti finansirani i od Kancelarije EU-a na Kosovu ili od bilo kojeg drugog javnog lokalnog ili međunarodnog donatora. Ukoliko korisnik dobije podršku za isti projekat i od nekog drugog donatora, njemu/njoj se ne pruža podrška ili ukoliko ju je dobio, on je dužan da vrati dobijena sredstva, i protiv njega/nje će se primenjivati kazne u skladu sa zakonom;
- Korisnik koji je podneo svoju aplikaciju u MPRR-u / ARP-u i drugim javnim institucijama ili u Kancelariji EU-a na Kosovu i ako je njegov projekat izabran za finansiranje od strane bilo koje institucije, treba odmah obavestiti MPRR / ARP ili druge relevantne institucije;
- Svi korisnici koji su u svojim biznis planovima izjavili da će stvoriti nova radna mesta i za to su dobili bodove tokom procene, treba da ih stvaraju i da to dokazuju plaćanjem penzijskog doprinosa i poreza na lični dohodak počevši najmanje od zadnjeg meseca pre zahteva za poslednju plaćanje. Korisnici su dužni da održavaju ova radna mesta popunjena radnicima sa punim radnim vremenom na 5 godina, koliko traje period praćenja.

Pažnja: Aplikantu se ne može dodeliti novi projekat ukoliko nije završio prethodnu investiciju.

7. PRIHVATLJIVE INVESTICIJE

- Izgradnja / renoviranje / proširenje objekata;
- Kupovina novih mašina i opreme, uključujući neophodne računarske programe za funkcionisanje proizvodnih linija ili drugih primarnih funkcija koje su povezane sa glavnim aktivnostima preduzeća;

- Prihvatljive su investicije u pod-sektorima prerade mleka, mesa, voća i povrća, kao i u proizvodnji vina, uključujući i troškove marketinga za njihovu promociju;
- Prihvatljivi troškovi marketinga za sve pod-mere Mere 103 su: pripremanje i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd, za promociju proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju. Takođe, prihvatljivi troškovi marketinga predstavljaju i proizvodnju audio i video-spotova promovisanja, ali ne i njihovu medijsku distribuciju;
- Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za marketing ograničena je na 5% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10,000 evra;
- Ostali troškovi povezani sa projektom, kao što su: troškovi za arhitekta, za inženjera i troškovi za preliminarne studije, kao i za izdavanje dokumenata i relevantnih dozvola su prihvatljivi do 7% prihvatljivih troškova, ali ne više od 15,000 evra, dok troškovi za izradu biznis plana su prihvatljivi do 3% prihvatljivih troškova po projektu, ali ne više od 5,000 evra;
- Administrativni troškovi, iako nastaju pre potpisivanja ugovora su prihvatljivi samo ukoliko je projekat izabran i ugovoren od strane Agencije za razvoj poljoprivrede.
- **PAŽNJA:** Svi korisnici koji su u svojim biznis planovima izjavili da će stvoriti nova radna mesta i za to su dobili bodove tokom procene, treba da ih stvaraju i da to dokazuju plaćanjem penzijskog doprinosa i poreza na lični dohodak najmanje za poslednji mesec pre zahteva za poslednju plaćanje. Korisnici su dužni da održavaju ova radna mesta popunjena radnicima sa punim radnim vremenom na 5 godina, koliko traje period praćenja.

8. POSEBNI KRITERIJUMI PRIHVATLJIVOSTI

POD-SEKTORI ZA PRERADU MLEKA I MESA

Svi aplikanti treba da budu registrovani u Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa (KARB) sa odgovarajućom aktivnošću najmanje dve godine pre datuma apliciranja, i odobrenim od strane AHV-a najmanje dve godine pre datuma apliciranja.

Preduzeća treba kategorizovati na sledeći način:

- Kategorija „A“= nizak stepen rizika;
- Kategorija „B“ = srednji stepen rizika;
- Kategorija „C“= visok stepen rizika;
- Kategorija „D“= veoma visok stepen rizika.

Aplikanti kategorije „A“ i „B“ nisu prihvatljivi u slučaju izgradnje novog objekta. Oni su prihvatljivi u slučaju renoviranja i proširenja postojećeg objekta i investiranja u opremu.

Aplikanti „C“ kategorije su prihvatljivi za novu izgradnju pod uslovom zatvaranja postojećeg objekta ili renoviranja, proširenja postojećeg objekta.

Aplikanti „D“ kategorije su prihvatljivi samo u slučaju izgradnje novog objekta i zatvaranja postojećeg objekta. Ovi aplikanti mogu da apliciraju i u drugim opremama i investicijama.

PODSEKTORI ZA PRERADU VOĆA I POVRĆA

Aplikanti treba da budu registrovani u Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa (KARB) sa odgovarajućom aktivnošću najmanje dve godine pre datuma apliciranja, i registrovan od strane AHV-a najmanje 2 godine pre datuma apliciranja.

U slučaju investiranja u nove centre prikupljanja i pakovanja, minimalni kapacitet skladištenja treba da bude najmanje 1000 m³ proizvodnje. U slučaju proširenja postojećeg objekta, ovaj objekat treba da dostigne minimalni kapacitet od 500 m³, dok prošireni objekat treba da dostigne minimalni kapacitet od 1000 m³.

POD-SEKTOR ZA PROIZVODNJU VINA

Pravo apliciranja imaju preduzeća registrovana u Registru proizvođača vina i u Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa i koje imaju najmanje 2 godine iskustva pre datuma apliciranja, proizvođači vina treba da osiguraju najmanje 50% sirovina (grožđa) od drugih proizvođača (ne sopstveni proizvod). Ovaj kriterijum ne važi za proizvođače vina koji poseduju preko 50 ha vinograda. Aplikanti moraju dokazati da su izjavili godišnju proizvodnju vina i preostalih zaliha.

Plaćanje za meru 103 vrši se u dve rate, prvi deo javne podrške u vrednosti od 50 % vrši se u obliku akontacije nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, dok preostali deo od 50 %, plaća se nakon provere završetka opšte investicije.

Sve investicije treba da budu deo spiska prihvatljivih troškova, kao u Aneksu br. 4.

9. MINIMALNI I MAKSIMALNI TROŠKOVI ZA PROJEKTE

- Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u ovoj meri iznosi 30,000 evra;
- Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u ovoj meri iznosi 400,000 evra;
- Javna podrška iznosi 50% prihvatljivih troškova investicije;

11. KRITERIJUMI ODABIRA

Tabela 1: Pod-mera prerade mleka

Br.	Kriterijumi odabira	Bodovi
1.	Preduzeća koja apliciraju za sertifikaciju sa HACCP i / ili ISO 22000 standardima, koja specifikuju potrebne investicije za sertifikaciju sa ovim standardima	35
	Preduzeća koja su u potpunosti sertifikovana sa HACCP i / ili ISO 22000 standardima	40
2.	Investicije koje omogućavaju diversifikaciju proizvodnje sa najmanje dva nova proizvoda	10
3.	Prodaja aplikanta tokom 2017. godine kao što sledi: ≥ 200,000 € - < 2,000,000 € - 10 bodova ≥ 2,000,000 € - < 5,000,000 € - 7 bodova ≥ 5,000,000 € - 5 bodova	Max. 10
4.	Aplikant nije primio grantove od MPŠRR-a u dve poslednje godine	10
5.	Najmanje 10% od prihvatljivih investicija namenjeno je za zaštitu životne sredine: investicije za upravljanje otpadom i tretman ispuštenih voda	10
6.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija namenjeno je za proizvodnju obnovljive energije	5
7.	Stvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 bod, ali ne više od 10 bodova ukupno	Max. 10
8.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (vidi dokument: Opšte stanje izjava i drugih transakcija od PAK-a)	5
UKUPNO		100

Tabela 2: Pod-mera za preradu mesa

Br.	Kriterijumi odabira	Bodovi	
1.	Preduzeća koja apliciraju za sertifikaciju sa HACCP i / ili ISO 22000 standardima, koja specifikuju potrebne investicije za sertifikaciju sa ovim standardima	35	
	Preduzeća koja su potpuno sertifikovana sa HACCP i / ili ISO 22000 standardima	40	
2	Za prerađivače mesa	Investicije koje omogućavaju diversifikaciju proizvoda sa najmanje dva nova proizvoda	10

3.	Najmanje 30% korišćenih sirovina (meso) dolazi iz domaće proizvodnje. To mora biti dokazano ugovorima sa klanicama.	10
4.	Aplikant nije primio grantove od MPŠRR-a u dve poslednje godine	10
5.	Najmanje 10% od prihvatljivih investicija namenjeno je za zaštitu životne sredine: investicije za upravljanje otpadom i tretman ispuštenih voda.	10
6.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija namenjeno je za proizvodnju obnovljive energije	5
7.	Stvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 bod, ali ne više od 10 bodova ukupno	Max. 10
8.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (vidi dokument: Opšte stanje izjava i drugih transakcija od PAK-a)	5
UKUPNO		100

Tabela 3: Pod-mera za preradu voća i povrća

Br.	Kriterijumi odabira	Bodovi
1*		45
	1. a) Investicije u izgradnji novog objekta (fabrika za preradu i/ ili skladište za čuvanje)	
	1. b) Investicije u renoviranju i / ili proširenju postojećih objekata	40
	1. c) Mašine i oprema	35
2.	Investicije koje omogućavaju diversifikaciju proizvodnje sa najmanje dva nova proizvoda	10
4.	Najmanje 80% obrađenih sirovina dolazi iz domaće proizvodnje. To se mora dokazati ugovorima sa poljoprivrednicima, primljenom količinom	5
5.	Aplikant nije primio grantove od MPŠRR-a u dve poslednje godine	15
6.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija namenjeno je za zaštitu životne sredine: investicije za upravljanje otpadom i tretman ispuštenih voda	5
7.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija namenjeno je za proizvodnju obnovljive energije	5
8.	Stvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 bod, ali ne više od 10 bodova ukupno	Max. 10

9.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (vidi dokument: Opšte stanje izjava i drugih transakcija od PAK-a)	5
UKUPNO		100

Tabela 4: Pod-mera za proizvodnju vina

Br.	Kriterijumi odabira	Bodovi
1.	a. Investicije u proizvodnim linijama za vino u flašama, i za punušavo vino b. Investicije u objekte i / ili opremu skladištenja. Pažnja: Bodovi iz ovog kriterijuma biće izračunati pod uslovom da je najmanje 25% opštih investicija namenjeno investicijama prema ovom kriterijumu	60 50
2.	Najmanje 80% prerađenog grožđa dolazi iz domaće proizvodnje. To se mora dokazati količinom proizvedenog grožđa od samog aplikanta i / ili ugovorima sa poljoprivrednicima i primljenom količinom	10
3.	Aplikant nije primio grantove od MPŠRR-a u dve poslednje godine	10
4.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija namenjeno je za proizvodnju obnovljive energije	5
5.	Stvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 3 bodova, ali ne više od 10 bodova ukupno	Max. 10
6.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje tokom 2 poslednje godine (vidi dokument: Opšte stanje izjava i drugih transakcija od PAK-a)	5
UKUPNO		100

Napomena za sve pod-mere: U slučajevima kada aplikanti imaju isti broj bodova, prioritet se daje ranije dostavljenim projektima.

Projekti mere 103 treba da se realizuju u roku od dve budžetske godine.

Rok za implementaciju projekata ove mere je 10 meseci od dana potpisivanja ugovora sa ARP-om. Nakon ovog perioda, korisnik ima još 15 dodatnih dana za pripremanje dokumentacije i apliciranje za plaćanje. ARP može produžiti rok za implementaciju projekta najviše 2 meseca, ukoliko postoje dobri razlozi za to, kao što je donošenje neke specifične mašinerije iz neke strane zemlje, itd.

12. PRAVILA ZA NEPRIHVATLJIVE TROŠKOVE

Neprihvatljivi troškovi predstavljaju pitanje korisnika i ne treba da budu uključeni u zahtev za plaćanje. Korisnik treba da ima sopstvena finansijska sredstva za njihovo pokrivanje.

U vezi sa neprihvatljivim troškovima nije potrebno poštovati procedure nabavke.

Sledeći troškovi nisu prihvatljivi troškovi:

- Troškovi koji su nastali pre potpisivanja ugovora sa ARP-om, osim administrativnih troškova;
- Porezi, uključujući PDV-a;
- Carinske i uvozne takse ili drugi odbici;
- Kupovina, iznajmljivanje zemljišta i postojećih zgrada;
- Kazne, novčane kazne i sudski troškovi;
- Operativni troškovi;
- Polovna oprema;
- Oprema bez serijskog broja i tehničkih podataka;
- Odbici banaka, troškovi garancije i slični odbici;
- Troškovi konvertiranja, odbici i gubici od izmene valute;
- Doprinosi u naturi;
- Sticanje prava za poljoprivrednu proizvodnju, stoke, jednogodišnjih biljaka i njihova sadnja;
- Bilo koji troškovi za održavanje, obeštećenje ili zakup;
- Bilo koji troškovi iz javne uprave u upravljanju i primeni pomoći;
- Troškovi u vezi sa kupovinom lizingom kao marža davaoca lizinga, troškovi refinansiranja kamate, opšti troškovi (overheads) i oni osiguranja.

13. PROCEDURE APLICIRANJA

13.1 Sadržaj aplikacije

PAŽNJA: Aplikacija se smatra prihvatljivom ukoliko sadrži sve navedene dokumente prema prikazanoj listi u Aneksu br. 1 obrasca apliciranja.

U slučajevima kada se zahtevaju kopije dokumenata, originalni dokumenti moraju biti predstavljeni zvaničnicima Agencije za razvoj poljoprivrede. Aplikant u kopiji treba da zapiše sledeći tekst: „*kao u originalu*“, i da ga potpiše.

Dosije aplikacije se dostavlja u dve fizičke kopije i svi dokumenti fizičke kopije se skeniraju i čuvaju na CD-u koja se dostavlja zajedno sa fizičkim kopijama. Aplikantima se savetuje da jednu kopiju dosjeva sačuvaju za lične potrebe.

Aplikantima se savetuje da apliciraju najmanje 5 dana pre završetka roka za apliciranje kako bi imali mogućnost da kompletiraju svoju dokumentaciju u slučaju nedostatka nekog dokumenta.

Aplikacije treba dostaviti regionalnim kancelarijama ARP-a na adresama i kontaktima prikazanim u Aneksu br. 10.

13.2. Dostavljanje aplikacija i krajni rok

Poziv za apliciranje vrši se od strane Agencije za razvoj poljoprivrede, a objavlјivanje se vrši na internet stranici MPŠRR-a: <http://www.mbpzhr-ks.net/> i na internet stranici Agencije za razvoj poljoprivrede <http://azhb-ks.net>.

Aplikacije zajedno sa svim potrebnim dokumentima kao u Aneksu br. 1, moraju se dostaviti u roku navedenom u oglasu.

U slučaju nedostatka bilo kojeg obaveznog dokumenta, službenik ARP-a ne prihvata aplikaciju i upućuje aplikanta na kompletiranje dokumenata koji mu nedostaju. Aplikant ima rok da kompletira dokumente do završetka poziva za apliciranje.

14. IZBOR, UGOVARANJE I SPROVOĐENJE

Ocenjivanje biznis plana

Aplikacije sa iznosima prihvatljivih investicija moraju sadržati biznis plan, prema modelu prikazanom u Aneksu 2.

Biznis plan je deo dokumentacije paketa apliciranja. Pojedine informacije koje su uključene u biznis planu trebaju se uzeti u obzir za bodovanje aplikacija. Isto tako, informacije koje se nalaze u biznis planu predstavljaju izvor podataka koji su korišćeni za popunjavanje obrasca za pokazatelja.

Predstavljeni podaci / informacije unutar biznis plana i ovih dokumenata trebaju se proveriti u svim postojećim bazama podataka (Katastarski registar vinograda, Spisak kategorizacije objekata za preradu hrane prema kategorijama A, B, C, D i preduzećima (AHV), treba podržati dodatnim dokumentima – kao u Aneksu br. 1, i treba da budu predmet provere na terenu pre potpisivanja

ugovora, pre plaćanja finansijskih sredstava i nakon završetka projekta, tokom perioda ex-post praćenja.

PAŽNJA: Aplikacije sa netačnim ili neistinitim podacima se odbijaju. Ukoliko se utvrdi da je korisniku izvršena bilo koja plaćanje zasnovano na netačnim i neistinitim podacima koji je isti podneo, korisnik je dužan da vrati primljeni iznos. Svaki pokušaj prevare treba prijaviti i tretirati kao prevaru sa javnim sredstvima!.

Biznis plan u potpunosti treba da poštuje model pripremljen od strane ARP-MPŠRR-a za 2018. godinu. To nisu samo dokumenti „za popunjavanje“, ali uključuju preporuke o tome kako treba pripremiti ove dokumente. Treba tretirati sva poglavlja.

Ne tretiranje bilo kojeg poglavlja predstavlja dovoljan razlog za odbijanje aplikacije. Uvođenje dodatnih poglavlja neće se uzeti u obzir tokom procene projekta.

Sledeće tačke su deo ocenjivanja biznis plana:

1. Sva poglavlja i podpoglavlja su obrađena, ukoliko nije relevantno za aplikanta onda treba da se objasni razlog;
2. Ispunjen je najmanje 1 (jedan) specifičan cilj mere;
3. Projekat je u skladu sa potencijalom zone;
4. Povraćaj investicije dokazuje da dodatni profit (dodatni prihodi – dodatni troškovi) pokriva troškove investicije (izračunati samo privatno sufinansiranje) za manje od 10 godina;
5. Dovoljan broj osoblja (zaposlenih) za funkcionisanje poslovanja;
6. Predložene kupovine / izgradnje su u skladu sa potrebama aplikanta (npr. ne više opreme nego što je potrebno, ne dozvoljava se izgradnja ukoliko aplikant ima dovoljno prostora);
7. Predložene kupovine / izgradnje su u skladu sa primenjenim tehnološkim procesom;
8. Troškovi za procenu kupovina/izgradnji treba da budu razumni;
9. Raspored kupovina/izgradnja je realan i daje mogućnost da se investicija završava u optimalnom roku, kao što je predviđeno u opisu mere;
10. Proizvodne kapacitete treba prikazati pre i posle investicije;
11. Planirano povećanje proizvodnog kapaciteta u potpunosti je dokazano na osnovu predložene investicije;

12. Opisan je tehnološki proces i primenjena tehnologija;
13. Tehnološki proces je u skladu sa postojećim sredstvima i predviđenim investicijama (mogućim) pružioca usluga;
14. Potencijalni dobavljači i potencijalni kupci su identifikovani (dokazano ugovorima i predugovorima);
15. Strategija tržišta je realna;
16. Za svako prihvatljivo i neprihvatljivo investiranje tačno su prikazani uslovi nivoa javne pomoći i nivoa privatne pomoći;
17. Treba prikazati ukoliko je za 2 poslednje godine aplikant ostvarivao profit ili gubitak, Preduzeća treba da dostave izveštaj o prihodima i o bilansu stanja;
18. Bilans tokova gotovina na kraju svakog meseca, trebalo bi da bude pozitivan u narednih 5 godina nakon završetka investicije;
19. Predviđeni troškovi uključuju: dodatne troškove podržane dodatnom radnom snagom (plate i doprinosi), dodatnu potrošenu energiju, plaćanja za nove dobavljače, pružioce usluga, povraćaj zajma, itd.;
20. Svi dodatni troškovi su isti dok izračunamo povraćaj investicije;
21. Predviđeni dodatni prihodi su u skladu sa proizvodnim kapacitetom;
22. Predviđeni dodatni troškovi su u skladu sa marketinškom strategijom (npr. nemoguće je da se velika količina povrća isporučuje direktno od korisnika na zelenoj pijaci);
23. Dodatni prihodi u obračunu povraćaja investicije su u skladu sa dodatnom proizvodnjom prikazanom na pokazatelje uticaja.
24. Aplikant nije stvorio veštačke uslove za sticanje prednosti.

Terenske kontrole

Predviđene su najmanje 4 terenske kontrole:

- 1) Prva kontrola (pre usvajanja).
- 2) Druga kontrola (nakon investicije i pre plaćanja),
- 3) Ex-pos kontrola.
- 4) Super kontrola.

Prva kontrola, realizuje se nakon procesa procene i uključuje;

-Kontrolu prijavljene imovine u biznis planu od samog aplikanta,
proveru katastarskih parcela i kopiju plana,
Proveru crvenih bodova kojim je bodovana aplikacija.

Svaka neusklađenost će biti registrovana u izveštaju kontrole i utiče na proces odobrenja.

Druga kontrola- (kontrola nakon investiranja preplate), realizovaće se nakon završetka investicije prema ugovoru i apliciranjem za plaćanje i uključuje:

- Kontrolu svake pozicije investicije prema informativnom pismu i ugovoru, proveru kvaliteta investicije, proveru realizacije minimalnih nacionalnih standarda, svaka neusklađenost će biti registrovana u izveštaju druge kontrole i utiče na postupak ovlašćenja plaćanja.

Ex-post Kontrola (praćenje), je proces praćenja projekta kojeg su sufinsansirali ARP-MPŠRR i korisnici, u skladu sa preuzetim obavezama potpisivanjem ugovora za period od 5 godina i uključuje:

-Proveru svih pozicija investicija,
-Proveru funkcionalnosti projekta i održavanja investicije.

Svaka neusklađenost će biti registrovana u izveštaju o ex-post kontrole i biće upućena pravnom odeljenju radi dalje obrade.

Super Kontrola, je posebna kontrola koja je organizovana odlukom visokih službenika i ima za cilj:

- Sprečavanje pokušaja prevare.
- Verifikaciju investicija izvršenih na terenu,
- Ocenjivanje rada inspektorata na terenu.

Ponovna kontrola vrši se u posebnim slučajevima prema zahtevu odgovarajućih odeljenja (nakon usvajanja projekta i nakon zahteva za plaćanje)

PAŽNJA: Ukoliko se traži kontrola, korisnici su obavezni da dozvole slobodan i neposredan pristup preduzeću, opremi preduzeća i nekom dokumentu koji zahteva Agencija za razvoj poljoprivrede. U slučaju nepoštovanja ovog uslova treba izvršiti neposredan povratak javne podrške i primeniti kažnjavanje korisnika.

Rangiranje na spisku

Svi projekti koji su prošli kriterijume prihvatljivosti, nakon procene, trebaju biti rangirani na osnovu stečenih bodova i dobiće podršku javnim finansijskim sredstvima, počev od aplikacija sa više bodova.

Procedura podrške javnim sredstvima i obaveštenje aplikanta

Nakon procene, ARP izrađuje izveštaj o proceni. Projekti se klasifikuju u ovom izveštaju na:

- 1) Prihvatljive projekte (koji nisu prošli kriterijum prihvatljivosti)
i
2) prihvatljive projekte i ocenjene bodovima.

Ovaj izveštaj se potpisuje od strane Načelnika ARP-a.

Nakon administrativne kontrole i ocenjivanja, ARP izrađuje preliminarni izveštaj objavlјivanja koji se uporedno objavljuje na internet stranici ARP-a, informacije se aplikantu šalju sms-om ili e-mailom, aplikanti koji ne prime informaciju putem sms ili e-maila mogu posetiti ARP u vezi informacija oko njihovih aplikacija. Izveštaj uključuje: 1) Prihvatljive i ocenjene projekte, 2) Očekivane prihvatljive projekte ocenjene bodovima, i 3) prihvatljive projekte (koji nisu prošli kriterijum prihvatljivosti – odbijeni su). Preliminarni izveštaj potpisuje načelnik ARP i objavljuje se na internet stranici ARP-a i internet stranici MPŠRR-a. Od dana objavlјivanja na internet stranici ARP-MPŠRR-a, prijema Informativnog pisma, izveštaja o proceni i odluke o odbijanju aplikant ima rok od 15 dana (kalendarskih) da podnese žalbu Komisiji za razmatranje žalbi.

Žalbena Komisija donosi odluku u roku od 30 dana.

15. INDIKATIVNI RASPORED OBJAVLJIVANJA

ARP, objavljuje poziv za apliciranje.

Poziv za apliciranje je otvoren od 19.03.2018. godine do 30.04.2018. godine.

Ugovor između korisnika i ARP-a, i procedure nabavke.

Svi korisnici potpisuju standardni ugovor, prema modelu koji je naveden u Aneksu br. 3. Biznis plana, zajedno sa svim dostavljenim dokumentima, čime postaje deo ugovora. Ugovor ostaje na snazi od trenutka potpisivanja obeju strana (ARP i korisnika) do kraja perioda praćenja, što je 5 godina nakon sprovođenja projekta.

Plaćanje javnih sredstava za projekte ruralnog razvoja

Nakon potpisivanja Ugovora, korisnik može podneti zahtev za avans do 50% javne pomoći, popunjavajući obrazac Agencije za razvoj poljoprivrede kao što je navedeno u aneksu br. 6, pod uslovom obezbeđivanja bankarske garancije.

U međuvremenu, preostale javne investicije će se realizovati do zahteva aplikanta nakon završetka potpunog investiranja.

Zahtevu za konačnu plaćanje, korisnik mora priložiti dokaze o isplati (račun i fiskalni kupon ili bankovni transfer za plaćanja ispod vrednosti od 500 evra, dok za plaćanje u iznosu od 500 evra i više treba račun i bankarski transfer) i dokaz o završetku postupka nabavke, ako je tako nešto predviđeno ugovorom. Odobrenje plaćanja će biti izvršeno nakon provere dokumentacije i provere na terenu kojeg vrše službenici Agencije za razvoj poljoprivrede.

PAŽNJA: Račun na koji ARP treba da izvrši uplatu mora biti na ime preduzeća, a NE na ime vlasnika.

16. VAŽNE ODREDBE KOJE MOGU BITI UZROK ZA ODBIJANJE APLIKACIJE

Aplikacije mogu biti odbijene ukoliko:

1. nisu kompletne,
2. ne ispunjavaju kriterijume prihvatljivosti
3. zbog niskog broja bodova (**minimalni prag bodova u ovoj meri mora biti 50 bodova**).

PAŽNJA: Razloge odbijanja treba predstaviti i razjasniti u Pismu informacija koje ARP podnosi aplikantu.

Nepotpune aplikacije se odbijaju u trenutku provere od strane službenika ARP-a prilikom njihovog podnošenja. Ukoliko se naknadno utvrdi da je prijava nepotpuna, ona se takođe odbacuje.

Neprihvatljive aplikacije - proglašavaju su neprihvatljivim tokom procesa ocenjivanja od strane službenika ARP-a. Projekti se mogu proglašiti neprihvatljivim tokom administrativne kontrole (npr. neusklađenost sa podacima iz registra farmi), tokom procene dokumenata (npr. Procena biznis plana). Neprihvatljivi projekti ne podležu procesu dodeljivanja bodova (izbora).

Napomena: O nepotpunim aplikacijama, aplikant se obaveštava prilikom objavljivanja preliminarnih rezultata na internet stranici ARP-a.

17. SPISAK ANEKSA

Aneks br. 1 A	Obrazac aplikacije za Meru 103
Aneks br. 1 B	Spisak dostavljenih dokumenata
Aneks br. 2	Model za pripremanje biznis plana
Aneks br. 3	Ugovor ARP-a sa korisnicima i procedurama nabavke
Aneks br. 4	Spisak prihvatljivih troškova
Aneks br. 5	Minimalni nacionalni standardi
Aneks br. 6	Zahtev za plaćanje
Aneks br. 7	Informativno pismo
Aneks br. 8	Obrazac žalbe za agro-prerađivače
Aneks br. 9	Regionalne kancelarije Agencije za razvoj poljoprivrede
Aneks br. 10	Pokazatelji uticaja, Finansijski deo biznis plana (u Excel-u)
Aneks br. 11	Finansijski deo biznis plana (u Excel)
Aneks br. 12	Etički kodeks za savetodavne kompanije
Aneks br. 13	Promocija

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministriae Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

OBRAZAC ZA APLICIRANJE-2018

MERA 103, PODMERA:103...

I. Ime aplikanta	.....												
	.....												
	.....												
	(Naziv preduzeća)												
	Lični broj:												
	Opština:												
	Prebivalište:												
Adresa:													
Telefon:													
E - mail:													
Internet stranica:													
II. Naziv projekta	<hr/> <hr/> <hr/>												

Samo za službenu upotrebu (popuniti od regionalnog službenika):

Jedinstveni registracioni broj projekta (JRB):

III. Datum	(__/__/____)
IV. Vreme:	(sat i minuti, popuniti samo kada aplikacija bude kompletna)
V. Aplikacija je kompletna	DA NE

Potpis aplikanta _____

VI. Identifikacioni broj farme (IBF):		
VII. Registarski broj biznisa:		
VIII. Za sve aplikante:		
Banka	Naziv banke:	
	IBAN:	
	Br. tekućeg računa:	_____
	Adresa:	_____

U slučaju da se apliciranje vrši preko ovlašćenog lica, priznaje se samo uz overeno ovlašćenje od strane notara koje se dostavlja u originalu i ovlašćenom se uzimaju sledeći podaci

Ime _____	Lični broj _____
Ime _____	E - mail: _____
Oca _____	_____
Prezime _____	_____
IX. Izjave	

- Ja sam malo ili srednje preduzeće (MSP), koje odgovara sledećim uslovima: - Imam 10 i više zaposlenih a manje od 250 lica;

Imam najmanje 2 godine iskustva u odgovarajućem sektoru kao što potvrđuje dokument broj 4 (u Aneksu ovog obrasca) - Certifikat o registraciji biznisa i odobren ili registrovan najmanje pre dve godine u AHV.
--

U slučaju aplikanata u sektoru prerade mleka i mesa:
--

Odobrenje mi je dato u Agenciji za hranu i veterinu, što dokazuje priloženi dokument, i ja sam u kategoriji A, B, C ili D (ovaj dokument se preuzima sa internet stranice AHV).

U slučaju aplikanata za sektor proizvodnje vina:
--

Izjavljujem da sam tokom 2017. godine proizveo ..... litara vina, što potvrđuje priloženim dokumentom koji je izdat od strane Odeljenja za Vinarstvo i Vinogradarstvo, br. 9.

Dole navedene izjave služe za bodovanje aplikacije (aplikant mora zaokružiti DA ili NE)
--

Najmanje 80% sirovine za preradu vina, voća, povrća ili 30% sirovine (životinja ili mesa) je iz domaće proizvodnje, kako je potvrđeno u spiskovima ugovora, dokument br.16 koji je priložen i predstavljen u Biznis planu.	Da Ne				
Biznis plan uključuje investiranje u čišćenje i tretman otpada/otpadnih voda i predstavlja najmanje 10% od ukupnih prihvatljivih investicija	Da Ne				
Aplikanti su imali pozitivno poslovanje u poslednje dve godine (vidi iz opšteg stanja deklaracija i druge transakcije) prema dokumentu br.12.	Da Ne				
Biznis plan uključuje novo formirana radna mesta kao što je predstavljeno u Biznis planu i Spisku zaposlenih kompanije, u trenutku podnošenja obrasca za apliciranje i potvrđenog u priloženom dokumentu br. 13.	Da Ne				
Za sektor mleka, izjavljujem da:	<table border="1"> <tr> <td>Predložene investicije će dovesti do HACCP sertifikacije.</td> <td>Da Ne</td> </tr> <tr> <td>Biznis plan uključuje investicije u diversifikaciju proizvoda, dodajući najmanje 2 nova proizvoda.</td> <td>Da Ne</td> </tr> </table>	Predložene investicije će dovesti do HACCP sertifikacije.	Da Ne	Biznis plan uključuje investicije u diversifikaciju proizvoda, dodajući najmanje 2 nova proizvoda.	Da Ne
Predložene investicije će dovesti do HACCP sertifikacije.	Da Ne				
Biznis plan uključuje investicije u diversifikaciju proizvoda, dodajući najmanje 2 nova proizvoda.	Da Ne				

	Opšte stanje deklaracija i drugih transakcija dokument br.12.	Da Ne
Za sektor prerade mesa izjavljujem da:	Predložene investicije će uticati na HACCP sertifikaciju, kao što je dokazano priloženim dokumentom br. 21. Biznis plan uključuje investicije koja dovode do diversifikacije proizvodnje za najmanje dva nova proizvoda.	Da Ne
Za sektor voća i povrća izjavljujem da:	Investiranje u centre za skladištenje ili prerađivačke centre: izgradnja novih centara ili renoviranje / proširenje postojećih centara, uključujući opremu za hlađenje i zamrzavanje, opremu za klasifikaciju / pakovanje / etiketiranje. Napomena: U slučaju skladišnih centara, investicije su prihvatljiva samo za objekte kapaciteta od najmanje 1000m ³ . Bodovi iz ovog kriterijuma biće izračunati pod uslovom da je najmanje 25% ukupne investicije namenjeno investiranju u skladišnim centrima.	Da Ne
	Biznis plan uključuje investicije za uvođenje linija za preradu novih proizvoda na nivou preduzeća.	Da Ne
Za sektor vina, izjavljujem sledeće:	Biznis plan uključuje investicije u proizvodne linije za Vino u flaši, uključujući i penušavo vino. Biznis plan uključuje najmanje 25% javne podrške za investicije u skladišta ili opremu za skladištenje vina.	Da Ne

Potpis aplikanta _____

X. Obaveze

Obavezujem se da ću obezbediti troškove sufinansiranja i neprihvatljive troškove projekta.

Pre apliciranja za poslednju plaćanje Agenciji za razvoj poljoprivrede, celo preduzeće će biti u skladu sa važećim odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima.

Investicije uključene u biznis plan su u skladu sa minimalnim nacionalnim standardima.

Obavezujem se da ću nastaviti delatnost u farmi i da ću ostati pri cilju investicija podržana za najmanje 5. godina nakon realizacije projekta

Obavezujem se da ću stvarati nova radna mesta kao rezultat sprovođenja projekta, onako kako je predstavljeno u biznis planu.

Svi podaci, informacije i dokumentacija, koje sam naveo u ovom obrascu za apliciranje su tačni. Svestan sam da davanje netačnih podataka je kažnjivo po važećim zakonima zemlje.

Potpis aplikanta

XI. Obračunavanje i procenat podrške

Podrška javnim sredstvima iznosi 50% od prihvatljivih troškova.

Finansijska tabela projekta – kao što je prikazana u Biznis planu

	Prihvatljive investicije (bez PDV)	Procenat podrške	Javna pomoć, Bez PDV(€)	Finansiranje od strane korisnika (bez PDV)
Ukupni prihvatljivi troškovi		50%		
Ukupno				

(Ime, prezime i
potpis aplikanta)

(Ime, prezime i
potpis regionalnog službenika)

Datum: _____

ANEKS BR 1 B - SPISAK PODNESENIH DOKUMENATA

Aplikacija mora imati dokumente navedene kao u sledećem spisku i svaka strana mora imati (ručno napisan) broj. Ovaj broj treba da se navede na spisku pored naziva dokumenta.

Dosije aplikacije se podnosi u dve fizičke kopije i svi dokumenti fizičkog dosjea se skeniraju i čuvaju na jednom CD-u koji se dostavlja uz fizičke kopije. Aplikanti se savetuju da kopiju dosjea zadrže za sopstvene potrebe.

U slučaju nedostatka nekog obavezujućeg dokumenta, službenici ARP ne primaju aplikaciju, već registruju aplikanta i dostavljaju mu kopiju ovog priloga zaokruživanjem dokumenta koji nedostaju aplikantu. Aplikant ima rok da do završetka poziva za apliciranje kompletira dokumenta.

U slučajevima kada se traži samo kopija dokumenta, aplikant ručno označava na kopiji „kao u originalu“ i dostavlja original na uvid regionalnom službeniku koji proverava usklađenost kopije i vraća original aplikantu.

Br.	Dokument	Obavezan	Opcioni
1.	OBRAZAC ZA APLICIRANJE Prema modelu ARP koji je popunjeno računarom (nije dozvoljeno ručno pisanje)		
2.	Lična karta predstavnika preduzeća (Kopija)	☐	
3.	TEKUĆI RAČUN , dokument izdat od strane banke (u originalu). Tekući račun mora biti od neke banke koja posluje na Kosovu.	☐ ☐	
4.	SERTIFIKAT REGISTRACIJE U REGISTRU FARME - kopija	☐	
5.	SERTIFIKAT REGISTRACIJE BIZNISA kopija SERTIFIKAT FISKALNOG BROJA kopija	☐	
6.	BIZNIS PLAN	☐	

7.	Od Agencije za Hranu i Veterinu - kopija: a. Odluka o odobrenju - u slučaju prerade mleka i mesa b. Odluka o registraciji - u slučaju sektora za voće, povrće i vino	☐	
8.	Aplikanti za proizvodnju vina: Sertifikat vinogradara iz katastarskog registra vinogradarstva - u slučaju da ima vinograda-kopija	☐	
9.	Aplikanti za proizvodnju vina: Dokument iz OVV o godišnjoj proizvodnji - u originalu	☐	
10.	Sertifikat iz registra proizvođača vina na Kosovu -kopija	☐	
11.	UVERENJE iz Poreske Administracije Kosova koje dokazuje da aplikant nema neizmirene poreske obaveze- u originalu	☐	
12.	Trenutno stanje deklaracija i drugih transakcija.	☐	
13.	Spisak osoblja kompanije u trenutku podnošenja obrasca za apliciranje - od PAK u originalu.	☐	
14.	OVLAŠĆENJE - Ukoliko se apliciranje vrši preko ovlašćenog lica, prihvata se samo putem overenog ovlašćenja od strane javnog beležnika - u originalu (samo za proces apliciranja) Ovlašćenje za zastupnika overene kompanije i ugovor između predstavnika i kompanije.	☐	
15.	UGOVOR O RADU predstavnika preduzeća sa trajanjem od najmanje 5 godina- kopija	☐	
16.	SPISAK UGOVORA sa poljoprivrednicima i kopije ugovora - ukoliko ih aplikant poseduje		☐
17.	U slučaju investiranja u izgradnju/proširenje, aplikant treba da podnese: <ul style="list-style-type: none"> • Kopiju plana parcele na kojoj će biti izvršena investicija; • Posedovni list za parcelu na kojoj će biti izvršena investicija. • U slučaju da je zemlja uzeta pod zakup treba izraditi overen ugovor 	☐	
18.	U slučaju investiranja u izgradnji/proširenju, aplikant prilikom apliciranja mora dostaviti: <ul style="list-style-type: none"> • Kopije skica objekta i predračun troškova materijala i predviđenih radova 	☐	
19.	Saglasnost nadležnog organa (Opština) za građevinsku dozvolu, u slučajevima građevinskih projekata/proširenja, ali ne u slučajevima projekata za renoviranje	☐	
20.	Biznisi koji ne prijavljuju PDV: dokument odštampan sa internet stranice PAK-a : http://apps.atkks.org/BizPasiveApp/VatRegist/SearchVat	☐	

21.	Pozitivan izveštaj / predprocena za sprovođenje standard bezbednosti HACCP ili ISO22,000 , sa specifikacijom potrebnih investicija za sertifikaciju ovim standardima, pripremljena na osnovu standardizovanog zahteva, od strane tehnologa preduzeća ili spoljnog stručnjaka		☐
22.	Certifikat za HACCP/ISO22000 -kopija, ukoliko aplikant nije sertifikovan		☐
23.	OBRAZAC POKAZATELJA popunjeno u prisustvu aplikanta, Službenik proverava da li je obrazac o pokazateljima popunjeno kako treba		☐

U slučaju da se zemljište uzima pod zakup, mora se načiniti overen ugovor.

ANEKS BR. 2 MODEL ZA PRIPREMU BIZNIS PLANA

**Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government**

**Ministriae Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Developmen**

MODEL ZA PRIPREMANJE BIZNIS PLANA
Za projekte koji su podržani od Ministarstva za poljoprivredu,
šumarstvo i ruralni razvoj

NAPOMENA!

Ovaj dokument predstavlja model za izradu biznis plana i treba da se u celosti poštuje. Ukoliko postoji bilo koje poglavje koje se ne nadovezuje sa vašim projektom, vi to morate to navesti rečenicom u okviru relevantnog poglavlja.

Biznis plan se mora dostaviti u fizičkoj kopiji.

Finansijski deo biznis plana treba uraditi u Excel-u, tako da procena bude lakša i brža.

1 Opšte informacije

- 1.1 Ime aplikanta (sa njegovim specifičnim identifikacionim podacima)
- 1.2 Glavna imovina u vlasništvu aplikanta: zemljište (sa specifikacijom vrste vlasništva), objektima, opremom i mašinerijom, životinjama itd.- kao u Registru farme

Tabela1. Imovina aplikanta

Imovina	Datum kupovine/izgradnje	Poslednje stanje bilansa	Količina (u komadima)
1. Objekti -ukupno			
1.1 detalji.....			
1.2 detalji.....			
2. Oprema- ukupno			
2.1 detalji.....			

2.2detalji.....			
3.ŽIVOTINJE			
3.1 detalji.....			
3.2detalji.....			
4. Drugo -detalji			
UKUPNO			

Tabela 2. Zemljište

Br.	Region/Opština/Selo	Površina(m ²)/vrsta upotrebe	Preduzeće
1			
n			

2 Opis projekta

2.1 Naziv investicije.

2.2 Mesto projekta (region, opština i selo).

2.3 Cilj, sa opisom objektiva, obrazloženjem potreba i mogućnostima investiranja.

2.4. Trebalo bi naglasiti doslednost između ciljeva Mere i ciljeva projekta. Objasnjenja o opštim ciljevima i bar jednim od ciljeva projekta treba predstaviti prema sledećoj tabeli:

Tabela 3. Usklađivanje ciljeva programa sa ciljevima projekta

Opšti specifični ciljevi	Ciljevi projekta	Opis kako postići ciljeve
Radi povećanja konkurentske sposobnosti bodovanja i centara za prikupljanje šumskih plodova, kroz održivo korišćenje prirodnih resursa i bolju upotrebu proizvodnih faktora, fokusirajući se na dodatnu vrednost proizvodnje (<i>neophodno</i>)		
Najmanje jedan od sledećih specifičnih ciljeva:		
Specifični ciljevi mere i podmere		

Specifični ciljevi mere i podmere		
-----------------------------------	--	--

Tabela 4. Tehničke i finansijske informacije

	Ciljevi projekta	Opis kako projekat namerava postizanje ciljeva
Projekat je u skladu sa potencijalom ove zone (obavezno)	☐	
Tehnički ciljevi (<u>najmanje jedan od dole navedenih je obavezan</u>): Raspodela sredstava i opreme koja može uticati na povećanje proizvodnje rada, poboljšanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda, upoznavanja sa novim tehnologijama i poboljšanjem uslova rada; Izgradnja i modernizacija akcionih objekata koji obezbeđuju bolji standard; Raznovrsnost proizvoda prema zahtevu tržišta, dostignuće u proizvodnji i upoznavanje najnovijim tehnologijama.	☐ ☐ ☐	
Finansijski pokazatelj (<u>obavezno</u>): Povratak investicije je vreme neophodno za dodatni neto profit (**dodatna vrednost od prodaje - dodatni operativni troškovi vezani za investicijom). Moraju biti najmanje 3 godine za planinsko voće i 10 godina za druge podmere iz Mera 101 i 103.		

<p>*** Treba izvršiti prezentaciju u kojoj se tačno naglašava kada se treba završiti povratak investicije. Povratak investicije se treba izračunati samo za deo investicije koja se pokriva privatnim sfinansiranjem (vidi tabelu 10).</p> <p>Treba uzeti u obzir samo investicije koje direktno generišu dodatnu vrednost proizvodnje (kao npr. traktor, ili bilo koje sredstvo za muženje, ali ne i štala ili skladište za đubrivo itd);</p> <p>** U slučaju novih voćnjaka, vinograda grožđa ili mekog voća, dodatna vrednost prodaje se treba izračunati za godinu kada će biljke generirati maksimalne prinose;</p> <p>*** prezentacija treba da bude zasnovana na prihodima i troškovima i prikazana u Tabeli 11.</p>	☐	
---	--------------------------	--

3. Podaci vezano za radnu snagu i upravljanje projektom

3.1. Menadžer (ime, prezime, pozicija u okviru organizacije, relevantne studije i stručno iskustvo

.....

3.2. Opšti broj trenutnih zaposlenih ..... od kojih ..... sa izvršnim zadacima.

3.3 Procena radne snage koja će biti zaposlena nakon sprovođenja projekta

.....

od kojih ..... nova radna mesta za sprovođenje projekta.

4. Opis izvršenih kupovina preko projekta

Naziv, broj, vrednost, tehničke i funkcionalne karakteristike mašinerije/opreme/tehnologije/prevoznih sredstava/uređaja koji će se nabavljati preko projekta i, po potrebi, tehnička prezentacija objekata u kojima će biti smeštena oprema i sredstva. Nabavke moraju biti zasnovane na trenutno predviđenim kapacitetima proizvodnje.

Tabela 5. Opis izvršenih kupovina preko projekta

Br.	Naziv/vrsta opreme / mašinerije	Jedinice	Vrednost bez PDV	PDV	Ukupna vrednost sa PDV	Procenat javne podrške
UKUPNO						

Napomena! Ne treba navesti nazine proizvođača, zaštitne znakove, nazine ponuđača itd.

5. Kalendar sprovođenja (meseci) i glavne faze

Raspored investicije iskazan u vrednostima, mesecima i aktivnostima.

Tabela 6. Primer/Raspored raspodele

Vrsta investicije i ukupni trošak (evro)	Godina (npr.2018)		
	Mesec 1	Mesec 2	Mesec 3
Npr. Sto za čišćenje	5 000		
Npr. Mašina za klasifikaciju		15 000	
Npr. Mašina za sušenje			8 000

Tabela 7. Primer/Raspored izgradnje novih objekata

Vrsta investicije i ukupni trošak (evro)	Godina (npr.2018)		
	Mesec 1	Mesec 2	Mesec 3
npr. sastojci izgradnje	5 000		
npr. Izgradnja 1. sprata bez prozora i krova		10 000	
npr. 1 sprat, prozori i krov			5 000

6. Kapacitet proizvodnje

Kapaciteti proizvodnje koji rezultiraju od investicije (u fizičkim jedinicama). Trebaju se dostaviti specifičnosti vezane za postojeći kapacitet pre i nakon završetka investicije. **Treba se pružiti opis tehnološkog toka rada koji se sprovodi u tehnologiji projekta.**

7. Snabdevanje tržišta/prodaja

Tabela 8. Potencijalni snabdevači preduzeća

Potencijalni snabdevači aplikanta				
Naziv snabdevača sa sirovinom / pomoćnim materijalima / proizvodima / uslugama	Adresa	Snabdeveni proizvod i približni iznos	Izračunata vrednost	% od ukupne raspodele
1				
2				
N				

Tabela 9. Potencijalni klijenti aplikanta

Potencijalni klijenti aplikanta			
Br.	Klijent (Ime i adresa)	Vrednost	% prodaje
1			
2			
3			

8. Konkurenčija i tržišna strategija koja se treba sprovoditi

Opis lokalne i međunarodne konkurenčije. Opis tržišne strategije.

9. Finansijski detalji investicije**Tabela 10. Detaljni prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi**

Prihvatljivi troškovi	Javna pomoć	Privatno sufinansiranje (evra)	Ukupno
Prihvatljive investicije			
...			
Administrativni troškovi (npr. Izrada biznis plana)			
Neprihvatljive investicije			
UKUPNO			

10. Tok gotovine (prihodi/plaćanja)

Predviđanja prihoda i plaćanja za 3 godine nakon završetka investicije. Aplikant treba da pokaže profitabilnost svoje farme za svaku godinu kao i mesečnu raspoloživost gotovine. Iznos novca uzetog od kredita registruje se kao prihod dok će mesečne rate za povraćaj kredita biti registrovane kao rashod.

U slučaju pravnih lica obračunava se pregled prihoda za tri poslednje godine koji je dostavljen Poreskoj Administraciji.

Tabela 11. Tok novca i povraćaj investicije (koristite tabelu na exelu)

	Prihodi		Rashodi		Gotovina na raspolaganju (evra)
	Artikal	Vrednost (evra)	Artikal	Vrednost (evra)	
Početna gotovina 2018, meseci					
Januar					Početna gotovina + Prihodi - Rashodi =
Februar					Trebaju biti pozitivni .....
.....					.....

Napomena: Prepostavke se trebaju predstaviti uzimajući u obzir finansijsko stanje u prethodnoj godini o dostavljenom projektu. Štaviše, treba se uzeti u obzir veza između prodaje, predviđanja, korišćenja proizvodnih kapaciteta i pre ugovora o prodaji.

Takođe, prihodi od aktivnosti trebaju biti više detaljniji od referisanja projekta.

ANEKS 3

UGOVOR ARP-A SA KORISNICIMA I PROCEDURAMA NABAVKE

Mera/ Podmera .....

Ugovor o finansiranju investicionih projekata ruralnog razvoja
Br.....

**Između Agencije za razvoj poljoprivrede (ARP), adresa .....,
zastupljena od ....., načelnik ARP-a, sa jedne strane,**

I

**G./Gđa ....., sa ličnim brojem .....,
Identifikacioni broj farme (IBF) ....., kao zastupnik pravnog lica
....., sa fiskalnim brojem ....., adresa
....., kontakt br. ...., kao korisnik sa druge
strane, u nastavku Strane,**

slažu se da potpišu ugovor u skladu sa obrascem za apliciranje, zasnivajući se na sledeće uslove:

Član 1 Opšte odredbe

- 1.1 Ovaj ugovor osniva pravni i operativni okvir za ARP radi finansiranja projekta korisnika;
- 1.2 Korisnik će biti finansiran u skladu sa predviđanim uslovima iz ugovora, za koje korisnik izjavljuje da priznaje i prihvata;
- 1.3 Obavezni delovi ugovora su:
  - a) Obrazac aplikacije i njegovi aneksi,
  - b) Projekat (biznis plan) i aneksi projekta prikazani od strane korisnika, nakon procene.

- 1.4 Korisnik prihvata javnu pomoć i angažovaće se za sprovođenje projekta na svoju odgovornost poštujući odredbe ovog ugovora i važeće nacionalno zakonodavstvo.
- 1.5. Korisnik je obavezan da u potpunosti poštuje uslove ugovora tokom sprovođenja projekta (dok se ne izvrši poslednja uplata) i 5 godina nakon poslednje uplate, tokom perioda praćenja.

Član 2 **Sprovođenje i validnost ugovora**

- 2.1. Sprovođenje ugovora počinje od dana potpisivanja ugovora od obeju strana.
- 2.2. Validnost ugovora obuhvata vremenski period od trenutka potpisivanja ugovora do izvršenja poslednje uplate i 5 godina perioda praćenja, koji se obračunava od datuma izvršenja poslednje uplate.

Član 3 **Vrednost Ugovora**

- 3.1 Ukupna vrednost javne podrške finansiranog projekta je <u br>i (<u slovima>).
- 3.2 Ukupna prihvatljiva vrednost projekta je <u br> i (<u slovima>).
- 3.3 Ukupna vrednost projekta (javna podrška + privatno sufinansiranje + neprihvatljivi troškovi) iznosi <u br> i (<u slovima>).

Član 4 **Plaćanje**

- 4.1 Plaćanje za Meru 103 vrši se u dve rate, prvi deo javne podrške u iznosu od 50% vrši se u obliku avansa nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, a drugi preostali deo od 50% isplaćuje se sa završetkom ukupne investicije.
- 4.2 Prihvatljivi administrativni troškovi (koji imaju veze sa tehničkom pripremom projekta, biznis planom, inženjerima, arhitektima, itd.) mogu se tražiti kao nadoknada u skladu sa procentom rate.
- 4.3 Plaćanje se treba izvršiti na osnovu zahteva za plaćanje prikazanog od strane Korisnika u ARP. Ovlašćenja plaćanja biće izvršena na osnovu podnesene dokumentacije od strane korisnika i rezultata kontrole u skladu sa administrativnim uputstvima ARP-a. Svako ovlašćenje za plaćanje može biti nevažeće u slučaju neke primećene nepravilnosti, tokom validnosti ugovora.

Član 5 **Kontrola i praćenje projekta tokom validnosti ugovora**

- 5.1 Korisnik je obavezan da pruži potpuni pristup svakoj kontroli izvršenoj od strane ARP-a u vezi sa izvršenim investicijama, uključujući i podatke o zaposlenima, računovodstvu i plaćenim taksama.
- 5.2 Ukoliko ARP primeti da javno finansiranje investicije nije upotrebljeno u skladu sa njihovom namenom, tehničkim planom projekta i biznis plana, ili su prodata ili iznajmljena, ARP ima pravo i obavezu da zahteva povratak nastalih troškova.
- 5.3 Korisnik je odgovoran za očuvanje ekonomске održivosti investiranja i demonstraciju njegove javne koristi.

Član 6

Dopune Ugovora

- 6.1 Korisnik može tražiti da se vrše modifikacije u ugovoru samo ukoliko ne menjaju prihvatljivost i rezultat projekta i samo tokom perioda sprovođenja. Međutim, ove modifikacije ne mogu imati retroaktivno dejstvo. Modifikacije mogu uticati na finansijski i tehnički aspekt samoukoliko su usklađene sa merom, ukoliko ne menjaju glavni cilj projekta i ukoliko su ograničene na maksimalno 10% od ukupno prihvatljivih troškova.
- 6.2 Ukupna javna podrška koja je odobrena na početku ne može biti povećana ni pod kojim okolnostima.
- 6.3 ARP može da odobri izmene/dopune Ugovora na zahtev korisnika, čineći ih delom ugovora.
- 6.4 Prava i obaveze ugovora ne mogu se dati od strane korisnika trećoj strani bez nekog specifičnog ugovora od strane ARP-a. U ovakvim slučajevima ARP ima obavezu da konstantno nadgleda održavanje kriterijuma prihvatljivosti i izbornih kriterijuma.

Član 7

Prekid ugovora

- 7.1 Samo u izuzetnim i dobro opravdanim okolnostima, uključujući uticaj „viših sila“ nakon razgovora između strana, ARP može odlučiti da prekine ugovor bez odobrenja korisnika i vratiti pružanu javnu podršku.
- 7.2. Strane mogu odlučiti o prekidu Ugovora prema zajedničkom sporazumu, u ovom slučaju korisnik treba da vrati svu stečenu javnu podršku.
- 7.3 U slučaju primećivanja nekih nepravilnosti u izvršenju ugovora, uključujući slučajeve kada korisnik nije u stanju da izvrši plaćanje ili je bankrotirao, ili je primećeno da su podneseni dokumenti lažni/istekli/nepotpuni/ne izražavaju realnost/ARP mora prekinuti ugovor u smislu pismenog obaveštenja korisnika, bez kašnjenja i bez ikakve druge formalnosti. U takvim slučajevima korisnik mora da vrati svu dobijenu pomoć.
- 7.4 U bilo koje vreme, u slučaju bilo kakve sumnje, ARP može privremeno da suspenduje ugovor i plaćanja kao meru predostrožnosti do okončanja istrage, bez ikakvog obaveštenja.

Član 8

Viša sila

- 8.1 Prema „višoj sili“, strana je izuzeta od odgovornosti predviđenih ovim ugovorom.
- 8.2 Viša sila je određena kao događaj koji je nepredvidiv i nemoguće za izbegavanje od strana, i koji ometa ugovor u izvršenju.
- 8.3 Kao višom silom mogu se smatrati sledeći slučajevi: zemljotresi, poplave, embargo, itd.
- 8.4 Svaki slučaj koji se smatra da je viša sila, mora se dokazati i prihvati od strane ARP-a.

Član 9
Komunikacija između Strana

- 9.1 Svaka razmena informacija u vezi sa ovim ugovorom treba biti u pismenom obliku: direktno, putem e-pošte ili faksa.
- 9.2 Verbalna obaveštenja se neće uzimati u obzir ukoliko nisu praćena i pismenim obaveštenjima, kao što je navedeno u članu 9.1.

Potpisano od strane službenika ARP-a

Ime i Prezime

.....

Potpis

Datum // _____

**Potpisano od Korisnika ili
njegovog pravnog zastupnika**

Ime i Prezime

.....

Potpis

Datum /__/_/____

Deo ugovora

PROCEDURE JAVNE NABAVKE (da budu priložene uz ugovor Agencije za razvoj poljoprivrede za korisnike)

1. Opšte odredbe sprovodljive za sve vrste kupovine

- Svi ponuđači/učesnici u tenderu trebaju ispuniti Pravilo porekla, za detalje pogledajte odredbe i druge relevantne dodatke u Vodiču Aplikanta;
- Nijedan podugovarač ne može sklopiti ugovorne odnose između bilo kog podugovarača i korisnika;
- Kupovine trebaju poštovati investicije koja ispunjavaju kriterijume usaglašenosti utvrđene u okviru mera i uputstava biznis plana npr.što se tiče povraćaja investicija, protoka novca itd.
- Procedure nabavke važe samo za prihvatljive investicije, za neprihvatljive investicije nisu obavezne procedure nabavke;
- Postoje 3 vrste procedura: direktne kupovine, kupovine sa najmanje 3 ponuda i izbor zasnovan na nabavku putem javnog oglasa (otvoreni tender);
- Procedura za kupovine koje će se sprovoditi u zavisnosti od vrednosti kupovina; zabranjena je podela kupovina za istu vrstu robe, radova ili usluga u cilju izbegavanja sprovodljivih proceduralnih pravila za jedan viši prag;
- Ponuđači ne smeju biti u sukobu interesa;
- U slučaju iskrivljivanja informacija zahtevanih od strane korisnika ili ukoliko ne uspeju pružiti ove informacije, pokušać će biti izuzet od dodele ugovora;
- Poštovanje pravila nabavke je obavezan uslov za prihvatanje troškova.Stoga, dosije zahteva treba da sadrži dokumente plaćanja radi dokazivanja ispunjenja procedura nabavke, kao u Aneksu 5 ugovora.

2. Kriterijumi dodele/nagrađivanja:

Ugovori se trebaju se dodeliti kako sledi:

- A.**U slučaju snabdevanja/robe**- zasnovane na najnižoj ceni;
- B.**U slučaju izgradnje** (podrazumeva rezultat izgradnje ili građevinskog projekta koji je sam po sebi dovoljan da ispuni jednu ekonomsku ili tehničku funkciju i pokriva i izvršenje i dizajniranje) - na osnovu najniže cene;
- C. **U slučaju usluga** (studija ili tehničke pomoći) - na osnovu najniže cene;

3. Definicija sukoba interesa

- Postojanje veza između korisnika i snabdevača (rodbina, ili zajednički deoničari u ponuđačkim kompanijama) ili između članova Komisije za procenu.
- Zajedničko vlasništvo (kao pojedinac ili deoničar) među snabdevačima koji dostavljaju ponude.

4. Procedure kupovine:

4.1 Direktne kupovine do 10 000.00 evra.

Pravila:

- Korisnik može kupiti direktno sa tržišta,
- Troškovi kupovine moraju poštovati pragove uspostavljene u meri,
- Nema potrebe za ugovorom potpisanim između korisnika i snabdevača, osim u slučajevima troškova konsultacija,
- Korisnik treba da traži i primi kopiju sertifikata o registraciji biznisa i kopiju sertifikata fiskalnog broja ponuđača.

4.2 Izbor zasnovan na najmanje 3 ponuda počevši od vrednosti 10000.01 evra do 60000.00 evra.

Pravila:

- Kupovine se mogu obaviti samo sa najmanje 3 ponuda (kvotacija cene);
- Troškovi u okviru ponude moraju poštovati i pragove postavljene unutar mera;
- U svim slučajevima, treba se potpisati ugovor između korisnika i snabdevača,
- Pozivi za ponude, ponude i ugovori moraju poštovati odredbe/čiji detalji su prikazani u okviru tehničkog projekta i unutar biznis plana.
- Korisnik treba da dostavi jedan poziv za ponude, poštujući standardni format, kao u Aneksu 1;
- Snabdevači trebaju registrovati svoju ponudu u registru prihoda/rashoda.
- Korisnik treba da potpiše izjavu o poštovanju pravila za izbegavanje konflikta interesa, kao u Aneksu 2.
- Ponuđači trebaju potpisati izjavu poverljivog ponuđača, kao u Aneksu 3.
- Korisnik će odlučiti o dodeli ugovora ponuđaču sa činjenicama;
- Korisnik treba da zahteva i primi kopiju sertifikata o registraciji biznisa i kopiju sertifikata fiskalnog broja ponuđača.

4.3 Nabavka putem javnog oglasa (otvoreni tender) - počevši od 60000.01 evra

Pravila:

- Sve odredbe iz tačke 4.2 moraju se poštovati;
- Korisnik treba objaviti svoj interes za kupovinu putem najmanje 1 (jednog) nacionalnog dnevnog lista, ali ukoliko je vrednost veća od 150 000 € tender se treba objaviti i u međunarodnim medijima. Osim toga, korisnik ima pravo da direktno uputi poziv mogućim snabdevačima radi osiguranja bolje konkurentnosti među ponudama, ali samo u istom danu kada je objavljen tender;
- Sadržaj javnog poziva treba da uključi sve informacije prikazane u Aneksu 1;
- Vremenski rok za dobijanje ponuda treba biti najmanje 10 dana; Korisnik će osnivati komisiju za procenu; Ova komisija će imati neparan broj članova, najmanje troje, sa svim neophodnim tehničkim i administrativnim kapacitetima za davanje validnog mišljenja o tenderima;
- Komisija za procenu treba izdati argumentovanu odluku o davanju tendera;
- Članovi komisije za procenu trebaju potpisati izjavu o poverljivosti i neutralnosti, kao u Aneksu 4;

- Svi zahtevi za učešće i tenderi koji ispunjuju zahteve, moraju biti procenjeni i rangirani od strane komisije za procenu na osnovu izbornih kriterijuma i dodeljivanja prethodno objavljenih ugovora;
- Korisnik treba da zahteva i primi kopiju sertifikata Registracije biznisa i kopiju sertifikata fiskalnog broja ponuđača.

Aneks 1

Ime privatnog korisnika.....

Broj registracije biznisa ili ličnog identifikacionog broja .....

Fiskalni broj.....

Adresa.....

Tel./faks/e-mail.....

Br.....Datum.....

Za: Naziv kompanije .....

Primljeno danas:

Br..... Datum ____ / ____ / _____

Ime i prezime:..... Br. registracije biznisa .....

Fiskalni broj ..... Potpis.....

Poziv za dostavljanje jedne ponude (Obrazac)

Poštovane Dame/Gospodo,

(Ime korisnika) poziva vas da podnesete vašu ponudu za (vrsta kupovine) .....
..... za sprovođenje jednog sufinansiranog projekta od strane MPŠRR pod merom
/podmerom šifra<mera/podmera i ime> sa sledećim naslovom naslov projekta, koji će se
sprovoditi u opštini<Ime opštine>.

Izbor za davanje kriterijuma je..... (*treba se navesti po vrsti ugovora, kao što
je prikazano u tački 2 ovog dokumenta -Kriterijumi za davanje cene*);

Ugovor će se sastojati od kupovine/prisvajanja.....za sprovođenje
gore navedenog projekta;

Vrsta ugovora: kupovina <usluga/robe/građevinski radovi>;

Krajnji rok za podnošenje ponude:<datum>,<vreme>.

Adresa na kojoj će se podneti ponude .....

Datum i vreme kada će početi procena.....

Maksimalna vrednost kupovine.....

U prilogu možete naći količinu, tehničke specifikacije/projektne zadatke o traženoj ponudi
(mora biti priložena kao što je prikazana u okviru tehničkog projekta i, ukoliko je
sprovodljiva, u okviru biznis plana).

Očekujemo vašu ponudu do određenog roka i na gore navedenoj adresi.

<Ime i prezime pravnog zastupnika korisnika>

Potpis, mesto i datum

Aneks 2

Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa

Ja, dole potpisani....., kao pravni zastupnik projekta, izjavljujem pod sankcijama važećih zakona, da:

1. Ne postoje veze (rodbina, ili zajednički deoničari za svaku kompaniju) između korisnika (ili partnera korisnika) i učesnika u tenderu (ili partnera učesnika u tenderu), koji dostavljaju ponude;
1.
2. Nema zajedničkog vlasništva (kao pojedinac ili deoničar) između ponuđača od kojih sam dobio ponude.

Ime i prezime pravnog zastupnika korisnika

Potpis _____

Datum____ / ____ / ____

Aneks 3
Izjava o ozbiljnosti ponuđača

Ja, dole potpisani, kao pravni zastupnik projekta, izjavljujem sa punom odgovornošću pod sankcijama važećeg zakonodavstva i propisa da se ne nalazim u jednoj od sledećih situacija:

- U stečaju ili u likvidaciji, u aferama kojima upravlja sud, stupio u dogovor sa poveriocima, odložene poslovne aktivnosti, podležem zakonskim procedurama u vezi tih pitanja, ili nekoj identičnoj situaciji koja je prouzrokovana nekom sličnom procedurom, koja je predviđena zakonodavstvom ili nacionalnim uredbama;
- Bio sam kažnjen za neko kršenje u vezi sa profesionalnim ponašanjem, kroz pravosnažnu presudu (res judicata), bio sam kriv za ozbiljni profesionalni prekršaj dokazano bilo kakvim sredstvima koju može opravdati korisnik;
- Nisam ispunio obaveze koje se odnose na plaćanje doprinosa društvenog osiguranja ili za plaćanje poreza, u skladu sa zakonskim odredbama države u kojoj sam ja određen i u mestu korisnika;
- Bio sam predmet pravosnažne presude (res judicata) za prevaru, korupciju, za uključivanje u nekoj kriminalnoj organizaciji ili neku drugu ilegalnu aktivnost koja narušava finansijske interese Kosova;
- Trenutno podležem nekoj finansijskoj administrativnoj kazni koju izdaje ARP koja je odgovorna za subvencije i grantove za poljoprivrednu i ruralni razvoj na Kosovu.
- Proglašen sam neprihvatljivim za Evropsku Komisiju.

Ime i prezime pravnog zastupnika korisnika

Mesto i datum

Potpis

Aneks 4
Izjava o poverljivosti

Izjava o poverljivosti i neutralnosti

Ja, dole potpisani, član komisije procene za kupovinu....., pod primjenom procedurom <izbor se zasniva na najmanje 3 ponude ili izbor na osnovu reklamirane nabavke organizovane od <ime korisnika>,

Ijavljujem, punom odgovornošću pod sankcijama zakonodavstva i važećih propisa, sledeće:

- a) Nemam nijednog rođaka ili akcije ili biznis partnere među ponuđačima i komisije za procenu;
- b) Nisam član nijednog Odbora, organa za donošenje odluka ili nadzornog organa za nekog od učesnika u tenderu;
- c) Nemam nikakav interes koji može uticati na moju neutralnost tokom procene ponuda.

Takođe, ču se u potpunosti angažovati na očuvanju poverljivosti sadržaja ponuda i aktivnosti komisije za procenu, ukoliko informacija može uticati na zakonska prava, vlasništvo učesnika u tenderu, ili njihovih trgovinskih tajni.

Ime i prezime pravnog zastupnika korisnika

Mesto i datum

Potpis

Aneks 5 Ugovora

Dokumenti koji se trebaju podneti zajedno sa Zahtevom za plaćanje, u zavisnosti od procedure nabavke.

Broj dokumenta	Vrednost tendera		
	Do 10 000 evra ☐	10 000 – 60 000 evra ☐	Više od 60 000 evra ☐
Vrsta kupovine	a. Roba ☐ b. Izgradnja ☐ c. Usluge ☐	a. Roba ☐ b. Izgradnja ☐ c. Usluge ☐	a. Roba ☐ b. Izgradnja ☐ c. Usluge ☐
1	Izjava		Kopija objavljenog oglasa u štampi/novinama
2		Najmanje tri popunjene pismenih poziva, potpisanih od primaoca ponude (učesnika u tenderu), iz Aneksa 1	Pismeni pozivi popunjeni, potpisani od strane primaoca ponude (učesnika u tender), iz Aneksa 1 – nije obavezan – ukoliko je to slučaj/odlučen od korisnika granta
3		Kopije sertifikata o registraciji biznisa za svakog od učesnika u tenderu (za najmanje 3 učesnika na tenderu)	Kopije sertifikata za registraciju biznisa svakog od učesnika na tenderu (za najmanje 3 učesnika na tenderu)
4		Kopije fiskalnog broja učesnika na tenderu (za najmanje 3 učesnika na tenderu)	Kopije fiskalnog broja učesnika na tenderu (za najmanje 3 učesnika na tenderu)
5		Primljene ponude (najmanje 3)	Primljene ponude (najmanje 3)
6			Odluka o stvaranju komisije za procenu
7		Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Aneksa 2)	Izjava o poštovanju pravila za izbegavanju sukoba interesa (iz Aneksa 2)
8		Izjava o poverljivosti učesnika na tenderu (iz Aneksa 3)	Izjava o poverljivosti učesnika na tenderu (iz Aneksa 3)
9			Izjava o poverljivosti i neutralnosti (Aneks 4)
10		Izveštaj o dodeli tendera	Izveštaj o dodeli tendera
11		Ugovor potpisana sa ponuđačem koji je	Ugovor potpisana sa ponuđačem koji je izabran kao

		izabran kao pobednik	pobednik
--	--	----------------------	----------

*Vrednost i celovitost dokumenata odnosi se na jednu ili više kupovina - u zavisnosti od vrste kupovine (posebne su one za usluge, robu ili izgradnju), svaka kupovina može se referisati jednom ili više plaćenim računima.

ANEKS BR. 4 SPISAK PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA

SPISAK PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 103	
<i>Investicije u preradi i trgovinu poljoprivrednih proizvoda</i>	
Kod troškova	Naziv prihvatljivih troškova
	Hardver i softver (neophodni za upravljanje proizvodnim procesima) su podobni za sve troškove navedene u spisku prihvatljivih troškova
(103.1)	SEKTOR MLEKA
(103.1.1)	IZGRADNJA
103.1.1.1	<p>U izgradnji ili obnovi objekata za: preradu mleka i izgradnju, renoviranje i proširenje objekata za: preradu mleka i mlečnih proizvoda, prateće prostorije za prihvatanje sirovina, termičku preradu, hlađenje i čuvanje gotovih proizvoda, pakovanje i skladištenje ambalažnog materijala i dodataka (aditiva)</p> <p>Laboratorija i sanitarni čvorovi, unutrašnja putna mreža,</p> <p>Prostorije za instalaciju sistema za ventilaciju, hlađenje i grejanje, energetske objekte, izgradnju i/ili rekonstrukciju sistema za snabdevanje vodom (uključujući i bunare), gas, električna energija (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući opremu za tretman otpadnih voda. sterilizacija/UHT); hlađenje i skladištenje gotovih proizvoda, paketa</p>
103.1.1.2	<p>Investicije u opremu za korišćenje obnovljive energije za potrebe preduzeća.</p> <ul style="list-style-type: none"> - solarna fotovoltačna postrojenja, - hidro postrojenja, postrojenja na vetar, - - postrojenja biomase itd. uključujući priključak sa postrojenja za korišćenje izvora obnovljive energije u distribucionoj mreži. Izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar gazdinstva,
(103.1.2)	Oprema
103.1.2.1	Oprema za prikupljanje i skladištenje mleka na tačkama prikupljanja, kao i odgovarajući merni uređaji.
103.1.2.2	<p>Specijalizovana vozila za prevoz sirovine zajedno sa odgovarajućom opremom (oprema za uzimanje uzorka i kontrolu kvaliteta)</p> <p>Specijalizovana vozila za prevoz gotovih proizvoda</p>
103.1.2.3	Oprema za uzimanje uzoraka, prijem, preradu, punjenje i pakovanje mleka i mlečnih proizvoda

103.1.2.4	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju Higijenska oprema, instalacija CIP (Clean in Place) sistema
103.1.2.5	Oprema za rukovanje i skladištenje mlečnih proizvoda
103.1.2.6	Oprema za posmatranje, merenje i rukovanje proizvodnim procesima i procesima skladištenja (sa montažom).
103.1.2.7	Oprema za poboljšanje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO 22000), usluge za podizanje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000). savetodavne usluge za sprovodenje bezbednosnog sistema HACCP.
103.1.2.8	Oprema za tretman i prevoz otpada i ambalažnog materijala unutar objekta
103.1.2.9	Oprema za prečišćavanje i filtriranje ulazne vode.
103.1.2.10	Oprema za bezbednost posebnih mikro-klimatskih uslova na površinama za proizvodnju i skladištenje, uključujući opremu za klimatizaciju - uređivanje: grejanja/hlađenja, sušenja/vlaženja vazduha)
103.1.2.11	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema za garderoberu i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.1.2.12	Laboratorijska oprema
103.1.2.13	Izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar gazdinstva
(103.2)	SEKTOR MESA
(103.2.1)	Izgradnja
103.2.1.1	Prerada mesa Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za proizvodnju mesa. Prostor za obradu mlevenog mesa, pripremi, prostor za prihvatanje i skladištenje mesa, proizvodni prostor, uključujući i sobe sa posebnim mikro-klimatskim uslovima za proizvodnju, prostor za pakovanje, prostor za skladištenje gotovih proizvoda, prostor za skladištenje začina, aditiva i drugih sredstava potrebnih za proizvodnju, prostor za skladištenje ambalažnog materijala; odvojeni prostor za skladištenje i čuvanje reagensa za čišćenje, pranje i dezinfekciju; prostor za prikupljanje nusproizvoda životinjskog porekla koji nisu za ljudsku upotrebu. prostor za instalaciju sistema za ventilaciju, hlađenje i grejanje, izgradnja i ili renoviranje sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunara), gasom, električnom energijom (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući i objekte za tretman otpada i otpadnih voda. Laboratorijski prostor, sanitarni čvorovi itd.
103.2.1.2	Izgradnja jedne pokrivenе oblasti ili prostora za istovar životinja
103.2.1.3	Izgradnja objekta za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila za žive životinje

103.2.1.4	Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarnih postrojenja, hidro postrojenja, vetra, postrojenja biomase, itd, uključujući i priključke sa postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije u distributivnoj mreži.
(103.2.2)	Oprema
103.2.2.1	Oprema za istovar životinje rampa – laura
103.2.2.2	Oprema za prijem sirovine
103.2.2.3	Sistem za prevoz zaklanih delova (mesa)
103.2.2.4	Oprema za preradu mesa
103.2.2.5	Aparat za određivanje mišićnog tkiva zaklanog mesa
103.2.2.6	Oprema za prikupljanje, prijem, skladištenje (skladište za hlađenje), uklanjanje i prerada nusproizvoda životinja koji nisu predviđeni za ljudsku upotrebu i preradu otpada iz klanice.
103.2.2.7	Oprema za prikupljanje otpada životinjskog porekla
103.2.2.8	Oprema za preradu i pakovanje jestivih nusproizvoda
103.2.2.9	Uređaji za pražnjenje i čišćenje stomaka, bešike i creva
103.2.2.10	Oprema za rezanje (komadanje), obradu, pakovanje i označavanje
103.2.2.11	Oprema za preradu i skladištenje masti
103.2.2.12	Oprema za hlađenje i/ili zamrzavanje sirovina i gotovih proizvoda, uključujući merne aparate
103.2.2.13	Oprema za proizvodnju mlevenog mesa, mesnih jela, mehaničko odvojenog mesa i mesnih proizvoda.
103.2.2.14	Uređaji za prijem, tretman, skladištenje i prevoz gotovih proizvoda u prodajnim centrima sa odgovarajućim mernim uređajima
103.2.2.15	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila
103.2.2.16	Oprema za interne veterinarske kontrole.
103.2.2.17	Laboratorijska oprema izuzev staklene opreme.
103.2.2.18	Oprema za nadgledanje, merenje i tretman proizvodnih procesa i procesa skladištenja (sa montažom)
103.2.2.19	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju.
103.2.2.20	Oprema za otkrivanje metala i/ili drugih fizičkih opasnosti

103.2.2.21	Oprema za obezbeđivanje posebnih mikro-klimatskih uslova u proizvodnji i/ili prostoru za skladištenje (uključujući opremu za klimatizaciju, grejanje/hlađenje, sušenje/vlaženje vazduha)
103.2.2.22	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema za garderoberu i opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.2.2.23	Oprema za tretman fizičkih, hemijskih i bioloških otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha i rastvarača
103.2.2.24	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.2.2.25	Oprema za poboljšanje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO 22000), usluga za podizanje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000,). Savetodavne usluge za sprovođenje bezbednosnog sistema HACCP.
(103.3)	SEKTOR ZA OBRADU VOĆA I POVRĆA
(103.3.1)	Izgradnja
103.3.1.1	Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za preradu i prikupljanje. Prostor za prihvatanje sirovina, pranje/čišćenje, sortiranje, tretman, skladištenje, sušenje, smrzavanje voća, analiza gotovih proizvoda, unutrašnja putna mreža u objektu, skladištenje ambalažnog materijala, aditiva i gotovih proizvoda, prostor za sistem ventilacije, hlađenja i grejanja, energetski objekti; izgradnja i/ili renoviranje sistema za snabdevanje vodom (uključujući i bunare), gasom, električnom energijom (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući postrojenja za tretman otpadnih voda.
103.3.1.2	Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarnih postrojenja, hidro postrojenja, postrojenja na vetar, postrojenja na biomasu, itd, uključujući povezivanje postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije u električnu mrežu od postrojenja za korišćenje izvora obnovljive energije objekta).
103.3.1.3	Izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar gazdinstva.
(103.3.2)	Oprema
103.3.2.1	Oprema za pranje/ili sušenje, čišćenje i sortiranje
103.3.2.2	Oprema i mašinerija za preradu, pakovanje, označavanje i privremeno skladištenje
103.3.2.3	Oprema za pasterizaciju/sterilizaciju
103.4.2.4	Oprema za hlađenje i zamrzavanje
103.3.2.5	Oprema za veštačku ventilaciju, klimatizaciju, rashladni i grejni sistemi i objekti za preradu i skladištenje
103.3.2.6	Oprema i mašinerija za tretman otpada i otpadnih voda
103.3.2.7	Oprema i mašinerija za grejne sisteme

103.3.2.8	Oprema za prevoz voća i povrća (kontejneri, plastične ili drvene gajbe određene veličine)
1032.3.2.9	Mašinerija za prevoz voća i povrća unutar objekta
103.3.2.10	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman, otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha
103.3.2.11	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema za garderoberu i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.3.2.12	Linija za punjenje, oprema za označavanje pakovanja i druga specijalizovana oprema.
103.3.2.13	Laboratorijska oprema
103.3.2.14	Oprema za otkrivanje stakla i metala i/ili drugih fizičkih opasnosti
103.3.2.15	Oprema za čuvanje sirovina i gotovih proizvoda
103.3.2.16	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.3.2.17	Investicije za sprovоđenje standarda upravljanja kvalitetom (HACCP, ISO 22000)
103.3.2.18	Uređaji za čišćenje i filtriranje ulazne vode.
(103.4)	SEKTOR VINA
(103.4.1)	Izgradnja
103.4.1.1	Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za proizvodnju vina, prateći prostor u proizvodnom procesu. Izgradnja objekata za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarnih postrojenja, hidro postrojenja, postrojenja na vetar, postrojenja na biomasu itd), uključujući priključak sa postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije u distributivnoj mreži.
103.4.1.2	Izgradnja i/ili renoviranje postrojenja za upravljanje otpadom
103.4.1.3	Izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar gazdinstva.
(103.4.2)	Oprema
103.4.2.1	Oprema i mašinerija za preradu grožđa
103.4.2.2	Oprema i mašinerija za muš i vino
103.4.2.3	Oprema za skladištenje vina, uključujući pumpe i neophodne rezervoare
103.4.2.4.	Proizvodna linija za proizvodnju vina sa odgovarajućom opremom, uključujući opremu i mašine za pranje i dezinfekciju flaša.
103.4.2.5	Rezervoari i cevi od inoksa

103.4.2.6	Oprema za prevoz unutar vinarije u skladu sa zahtevima proizvoda (palete za flaše, kontejneri...)
103.4.2.7	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema za garderoberu i opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju objekata i opreme
103.4.2.8	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda.
103.4.2.9	Oprema za veštačku ventilaciju, hlađenje i grejanje objekata za preradu i skladištenje.
103.4.2.10	Oprema za fizičko-hemijsku analizu vina i žestokih alkoholnih pića
103.4.2.11	Investicije za sprovоđenje standarda upravljanja kvalitetom (HACCP, ISO 22000)
103.4.2.12	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.4.2.13	Oprema za upotrebu kljuka od grožđa
103.4.2.14	CIP sistem za prečišćavanje

SPISAK PRIHVATLJIVIH RADOVA ZA MERU 103	
103.A1	Aktivnosti u vezi sa rušenjem <ul style="list-style-type: none"> - Rušenje postojećih građevina - Prevoz materijala do najbliže deponije - Pomoćne aktivnosti
103.A1.1	Zemljani radovi <ul style="list-style-type: none"> - Kopanje humusne površine - Kopanje zemljišta - Kopanje temelja - Izgradnja nasipa - Izgradnja i jačanje osnove - Prevoz iskopanog materijala - Pomoćne aktivnosti
103.A1.2	Betonski radovi <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja osnove od betona - Postavljanje neophodnih konstrukcija - Postavljanje armature - Izgradnja betonskog poda i cementnog nasipa - Radovi betoniranja, uređivanje terena, pristup putu pun/povezivanje da putem - Postavljanje odgovarajućih prefabrikovanih elemenata - Otvaranje sistema kanala - Pomoćne aktivnosti
103.A1.3	Radovi sa blokovima/ciglama <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje - Horizontalna i vertikalna izolacija objekta - Malterisanje plafona i zidova na objektu - Izgradnja ograde, uređivanje zemljišta, put/putne veze - Postavljanje prefabrikovanih elemenata - Izgradnja malih elemenata na objektu (dimnjak, ventilacioni sistem itd)

	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoćne aktivnosti
103.A1.4	<p>Drveni radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja svih elemenata vezanih za novi objekat ili adaptaciju starog objekta - Postavljanje drvene konstrukcije (osnove, greda i izgradnja krovova) - Drveni građevinski radovi, kao što su pod, uređivanje prostora, ograde na putu - Postavljanje malih konstrukcija od drveta - Pomoćne aktivnosti
103.A1.5	<p>Radovi izolacije i fasade</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izolacija - Fasada - Postavljanje prefabrikovanih elemenata - Pomoćne aktivnosti
103.A1.6	<p>Radovi izgradnje kova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postavljanje krovne konstrukcije - Pokrivanje krova/postavljanje crepa/lima i ostalih materijala. - Pomoćne aktivnosti
103.A1.7	<p>Limeni radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja oluka - Izgradnja sistema za atmosfersku kanalizaciju - Snegobrani - Pomoćne aktivnosti
103.A1.8	<p>Keramički radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema osnove za postavljanje keramičkih pločica - Postavljanje keramičkih pločica - Završne aktivnosti nakon postavljanja keramičkih pločica - Pomoćne aktivnosti
103.A1.9	<p>Drveni radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada prozora, vrata, drvene ograde, stepeništa itd. - Izrada unutrašnjih i spoljašnjih elemenata od drveta - Pomoćne aktivnosti
103.A1.10	<p>Radovi ta postavljanje sprata</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stvaranje osnove za izgradnju sprata - Izgradnja sprata - Završne aktivnosti - Pomoćne aktivnosti
103.A1.11	<p>Radovi farbanja/bojenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Farbanje plafona i zidova - Farbanje drvenih i metalnih površina - Pomoćne aktivnosti
103.A1.12	<p>Radovi sa metalom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada metalnih elemenata - Postavljanje metalnih konstrukcija - Postavljanje ograde (terase, stepeništa itd) i ograde objekta - Postavljanje neophodnih prefabrikovanih metalnih elemenata - Pomoćne aktivnosti
103.A1.13	<p>Radovi od kamena</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje od kamena - Oblaganje kamenom/kameni slojevi - Zidanje ograde, uređivanje okoline, od kamena, pristup putu/povezivanje sa putem - Postavljanje prefabrikovanih elemenata - Pomoćne aktivnosti

103.A1.14	<p>Tehničke instalacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instalacija snabdevanja električnom energijom - Instalacija snabdevanja gasom - Postavljanje spoljašnje i unutrašnje instalacije električne energije - Postavljanje drenažnog sistema - Instalacija sistema za snabdevanje vodom, postavljanje rezervoara vode, hidrofora itd. - Postavljanje unutrašnjeg i spoljašnjeg sistema kanalizacije koji je povezan sa sekundarnom kanalizacijom ili kanalizacijom septičke jame/rezervoara, - Izgradnja septičke jame/rezervoara - Instalacija unutrašnje sanitарне opreme - Instalacija sistema za grejanje, ventilaciju, klimatizovan vazduh i sistema vazduha/čišćenja vode (sistemi za grejanje i hlađenje), - Instalacija opreme za tretman vode i stanica za čišćenje vode, - Pomoćne aktivnosti
103.A1.15	<p>Ostale aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja parkirališta i parking mesta - Radovi na putnoj mreži - Uređivanje okoline (izuzimajući dekorativno drveće) - Ostale pomoćne aktivnosti
103.A2	<i>- Spisak prihvatljivih troškova za instalaciju opreme</i>
103.A2.1	Instalacija prihvatljive opreme i mašinerije
103.A2.2	Instalacija opreme za proizvodnju obnovljive energije (vetar, sunce, geotermalna, bio-gas itd)
103.A2.3	Instalacija kompjuterske opreme i kompjuterskih programa, uključujući i senzore
103.B	OPŠTI TROŠKOVI ZA MERU 103
103.B1	<i>Spisak opštih troškova za pripremu biznis plana</i>
103.B.1.1	Administrativni troškovi, iako nastaju pre potpisivanja ugovora, prihvatljivi su samo ako je projekat odabran i ugovoren od strane Agencije za razvoj poljoprivrede.
103.B1.2	Ostali troškovi vezani za projekte, kao što su: troškovi za arhitekte, za inženjere i preliminarne studije i izdavanje dotičnih dokumenata i dozvola, su prihvatljivi do 7% od prihvatljivih troškova, ali ne više od 15.000 €, dok su troškovi pripreme biznis plana prihvatljivi do 3% prihvatljivih troškova za projekat, ali ne više od 5.000 €;
103.B2	<i>Opšti troškovi za usluge (majstorski radovi)</i>
103.B2.1	Plaćanja za pružanje usluga građevinskih radnika (majstorstva), pozivati se na spisak tržišnih cena.
103.B3	<i>Troškovi za marketing i informisanje na nivou projekta</i>
103.B3.1	Prihvatljivi troškovi marketinga za sve podmere Mere 103 su: priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, plakata itd, kako bi se promovisali proizvodi, ali ne i za njihovu distribuciju. Takođe, prihvatljivi troškovi marketinga su proizvodnja promotivnih audio i video spotova, ali ne i njihova medijska distribucija; Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova marketinga je ograničena na 5% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10.000 €;

ANEKS BR. 5
MINIMALNI NACIONALNI STANDARDI

Sledeći Prilog predstavlja spisak minimalnih nacionalnih standarda za mere koje su sastavni deo PPRR-a na Kosovu.

Bezbednost i kvalitet hrane

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
	Zakon br. 03/L-016 o hrani Uredba br. 10/2011 za službene kontrole izvršene kako bi se obezbedilo provera usklađenosti sa zakonom o hrani i stočnoj hrani i propisima o zdravlju i zaštiti životinja Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih roba	Operatori prehrambenih biznisa, koji se bave hranom čije poreklo nije životinjsko i malim operatorima koji direktno snabdevaju klijente dužni su da se registruju kod nadležnog organa (Agencije za hranu i veterinu). Operatori prehrambenih biznisa, koji se bave hranom životinjskog porekla kao što su klanice, fabrike za preradu mesa, mlekare i hladnjače trebaju podleći postupku usvajanja.	
Sektor mleka Registracija i odobravanje objekata			Agencije za hranu i veterinarstvo

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Bezbednost hrane, higijena i prehrana stoke	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih roba Uredba br. 12/2011 o određivanju specifičnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla Uredba br. 27/2012 o mikrobiološkim kriterijumima prehrambene robe	Operatori prehrambenih biznisa (OPP) ljudi i životinja, pored Zakona o hrani, trebaju se poštovati pravila određena u navedenim Uredbama. Postoje privremene odredbe koje daju operatorima vremena da unaprede svoje strukture i funkcionalnost (npr. Poštovanje principa HACCP do kraja 2013. godine). Zvanični godišnji plan kontrole i uzimanja uzoraka je plan zasnovan na riziku da operateri moraju poštovati mikrobiološke kriterijume tržišnih proizvoda i kriterijume bezbednosti hrane tokom faze proizvodnje.	Agencija za hranu i veterinarstvo
Sledljivost (<i>Traceability</i>)	Zakon br. O3/L-016 o hrani	Na osnovu Zakona o hrani, OPP-i su obavezni da sprovode načelo sledljivosti u svim fazama proizvodnje.	Agencija za hranu i veterinarstvo
Označavanje ljudske i stočne hrane	Zakon br. 04/L-121 o zaštiti potrošača A.U. 12/2005 o označavanju prehrambene robe	Zahtevi za označavanje su navedeni u Administrativnom uputstvu 12/2005 o označavanju prehrambenih proizvoda na osnovu Direktive 2000/13/EC. Sve proizvode treba označiti prema ovom A.U-u koji sadrži važne informacije za potrošača.	Agencija za hranu i veterinarstvo Ministarstvo industrije i trgovine
Zaštita životne sredine			

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Bezbedna proizvodnja mleka i mesa na farmi	A.U. MA 20/2006 o higijenskim kriterijumima za sveže mleko Zakon o veterinarstvu 21/2004	Pored kriterijuma za sveže mleko koje definišu parametri koji treba da se prikupe od strane farmera, Zakon o veterinarstvu propisuje pravila za primarne proizvođače u pogledu bezbednosti proizvoda u smislu bolesti životinja u stočarskim farmama.	Agencija za hranu i veterinarstvo
Prerađivači mleka i prikupljači mleka	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambene robe Uredba br. 12/2011 o određivanju specifičnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla Uredba br. 27/2012 o mikrobiološkim kriterijumima prehrambene robe A.U. MA 20/2006 o kriterijumima higijene za sveže mleko	Mlekare treba da poštuju važeću uredbu o higijeni svojih proizvoda, objekata i praksi bezbedne proizvodnje mleka i mlečnih proizvoda. Uredba predviđa da OPP-i treba da poštaju načela HACCP-a do kraja 2013. godine. Postoji administrativno uputstvo koje određuje kriterijume za sveže mleko koje treba ispuniti pre nego što se sveže mleko može dalje prerađivati od strane prerađivača.	Agencija za hranu i veterinarstvo
Sektor mesa	Prerada mesa		Agencija za hranu i veterinarstvo

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Odobrenje kao preradivač mesa	Zakon br. O3/L-016 o hrani Uredba br. 10/2011 o zvaničnim kontrolama koje se vrše radi utvrđivanja usaglašenosti sa zakonom o hrani i hrani za životinje, kao i sa propisima iz oblasti zdravlja i dobrobiti životinja Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda A.U. MA 01/2006 o odobrenju klanica i objekata za preradu mesa i njihovoj inspekciji	Na osnovu prijavljenih akata, klanice i objekti za preradu mesa se trebaju odobriti za rad. Moraju ispuniti higijenske zahteve u svojim objektima, aktivnostima i zahtevima vezanim za sirovine.	Agencija za hranu i veterinarstvo

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Kvalitet i bezbednost hrane	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda Uredba br. 12/2011 o utvrđivanju specifičnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla Uredba br. 13/2011 o utvrđivanju specifičnih pravila za organizovanje službenih kontrola hrane životinjskog porekla namenjene za ljudsku ishranu	Ova uredba određuje minimalne zahteve koje proizvođači mesa moraju ispuniti kako bi plasirali svoje proizvode na tržište. Ne postoje opšte i specifične odredbe za proizvodne procese i samokontrole, službene kontrole koje moraju proveriti usklađenost su navedena u Uredbi 13/2011.	
Predstavljanje i korišćenje HACCP-a	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda	Ova uredba definiše; OPP-i treba da rade prema načelima HACCP-a do kraja 2013. godine.	Agencija za hranu i veterinarstvo

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Sanitarne kontrole	Uredba br. 12/2011 o utvrđivanju specifičnih pravila higijene hrane životinjskog porekla A.U. MA 01/2006 o odobrenju klanica i objekata za preradu mesa i njihovoj inspekciji Uredba br. 13/2011 o utvrđivanju specifičnih pravila za organizovanje službenih kontrola hrane životinjskog porekla namenjene za ljudsku ishranu	Minimalni zahtevi za sanitарne objekte su utvrđeni u nekoliko Uredbi. Sanitarni i higijenski zahtevi su obavezni za OPP-e tokom procesa njihovog odobravanja i registracije na početku, kao i u svim drugim fazama proizvodnje. Provera usklađenosti je odgovornost inspektora Agencije za hranu i veterinu.	
Upravljanje otpadima i nusproizvodima	Zakon br. 04/L-060 o otpadu <i>Nacrt uredbe o nusproizvodima</i>	Opšta pravila za otpad su definisana u okviru ovog zakona. Specifična pravila za stočne nusproizvode će biti određena u skladu sa Uredbom (EZ) 1069/2009 koja je u postupku izrade.	Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja Agencija za hranu i veterinarstvo
Oprema za klanje, obradu hrane i održavanje	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda	Uredba br. 12/2011 utvrđuje specifične zahteve OPP-a za klanje različitih vrsta, postupke klanja, opreme i čitavog lanca bezbednosti hrane što se tiče proizvoda	Agencija za hranu i veterinarstvo

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
	Uredba br. 12/2011 o utvrđivanju specifičnih pravila higijene hrane životinjskog porekla Uredba br. 13/2011 o utvrđivanju specifičnih pravila za organizovanje službenih kontrola hrane životinjskog porekla namenjene za ljudsku ishranu	životinjskog porekla. Utvrđuje zadatke i odgovornosti OPP-a za informisanje i praćenje lanca ishrane.	
Predstavljanje i korišćenje HACCP-a	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda	Ova uredba definiše; OPP-i treba da rade prema načelima HACCP-a do kraja 2013. godine.	Agencija za hranu i veterinarstvo

Zdravlje i dobrobit životinja

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
dobrobit životinja	Identifikacija i registracija životinja (goveda, ovce, koze)	Zakon br. 21/2004 Zakon o veterini	

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Zaštita životinja tokom transporta i klanja	Administrativno uputstvo br. 12/2012 Identifikacija i registracija životinja	Svrha ovog administrativnog uputstva je da utvrdi pravo mesto za proizvode životinjskog porekla i njihovo kretanje unutar i izvan Republike Kosovo, uslove i kriterijume za goveda, ovce, koze, svinje i konje.	Agencija za hranu i veterinarstvo
	Zakon br. 21/2004 Zakon o Veterinarstvu i Zakon br. 02/L-10 o dobrobiti životinja.		
	Administrativno uputstvo br. 17/2005 o prevozu životinja unutar Republike Kosovo. Administrativno uputstvo 24/2006 o klanju životinja od strane ljudi.	Sadašnje Administrativno Uputstvo određuje cirkulaciju svih kategorija živih životinja unutar teritorije Kosova. Ovim Administrativnim Uputstvom utvrđeni su uslovi za humano klanje životinja namenjenih za klanje i tokom polaganja, vezivanja (<i>pening</i>), omamljivanja, ubijanja i klanja, objekata za klanja, njihovog nadzora i pregleda životinja i objekata, kao i metoda klanja.	Agencija za hranu i veterinarstvo
Uslovi za zaštitu životinja koje se drže u svrhe farme	Zakon br. 02/L-10 Zakon o dobrobiti životinja.		

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
	Administrativno uputstvo 19/2006 o stavljanju životinja u karantin.	Svrha ovog administrativnog uputstva je uređenje pitanja koja se odnose na karantin živih životinja koje se uvoze u Republiku Kosovo.	Agencija za hranu i veterinarstvo

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Bolesti životinja	Zakon br. 21/2004 o Veterinarstvu, Administrativna uputstva za sprečavanje, suzbijanje i iskorenjivanje prenosnih bolesti: Besnila br: 10/2005; Šap 14/2005; Ptičiji grip 24/2005; FMD 27/2006; Plavi jezik 28/2006; CFS 33/2006; TSE 34/2006; TB, brucelzoa leukoze kod goveda 26/2007; B. melitensis (ovce, koze i svinje) 07/2008; Antraks 06/2008; bolesti pčela 15/2008; Salmonela kod živine 32/2008;	Sva ova Administrativna uputstva su usklađena za sprečavanje, suzbijanje i iskorenjivanje prenosnih bolesti u Republici Kosovo.	Agencija za hranu i veterinarstvo

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Zdravlje zaposlenih, higijena i dobrobit	Zakon br. 04/L-161 o bezbednosti i zdravlju na radu	Svrha ovog Zakona je utvrđivanje mera za poboljšanje nivoa bezbednosti i zdravlja zaposlenih, kao i opštih načela za sprečavanje rizika zanimanja, uklanjanje faktora rizika i nesreća, informisanje, savetovanje, uravnoteženo učešće u poboljšanju nivoa bezbednosti i zdravlja na radu.	Inspektorat rada-MRSZ

Zaštita životne sredine

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Zaštita životne sredine	Zakon br. 04/L-147 o vodama Kosova	Zabranjeno je izvršavanje svih radova koji izazivaju promenu stanja vode. Intervencije u cilju poboljšanja, rehabilitacije i održavanja dobrog stanja vode, izvršava se u skladu sa planovima upravljanja rečnih slivova.	Inspekcija za vode - MŽSPP

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (odgovarajuće zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Zaštita zemljišta (tla)	Zakon br. 02/L-26 o poljoprivrednom zemljištu	Vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta je obavezan da koristi poljoprivredno zemljište na način koji odgovara prirodnim karakteristikama zemljišta, ne smanjujući njegovu vrednost i koristeći odgovarajuće agrotehničke mere.	Inspekcija za poljoprivedu - MPŠRR
Zaštita vazduha	Zakon br. 2004/30 o zaštiti vazduha od zagađenja	Svako preduzeće, treba da održava kvalitet vazduha, da ga zaštiti od zagađenja izazvanih tokom izvršenja delatnosti na teritoriji Republike Kosovo.	Kosovska agencija za zaštitu životne sredine - MŽSPP
Očuvanje prirodnih staništa	Zakon br. 03/L-233 o zaštiti prirode	Vlasnici i zakonski korisnici prirodnih sastava su dužni da omoguće predstavnicima organa za izvršenje administrativnih i/ili profesionalnih poslova u zaštiti prirode - u daljem tekstu: nadležni organi - i njihova ovlašćena lica da ih posete i pogledaju u svrhu istraživanja, prikupljanja profesionalnih podataka, kao i nadgledanja primene mera i uslova utvrđenih za zaštitu prirode, kao i za zaštićene prirodne vrednosti.	MŽSPP

PRILOG BR. 6
ZAHTEV ZA PLAĆANJE

Republika e Kosovës - Republika Kosovo -
Republic of Kosovo Qeveria - Vlada -
Government

**Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development**

ZAHTEV ZA PLAĆANJE -
2018

MERA 103 podmera 103. _____

I. Podaci o aplikantu	(Naziv preduzeća)
	Region:
	Opština:
	Mesto stanovanja:
	Adresa:
	Telefon:
	E-mail:
II. Naziv projekta	....

III. Jedinstveni registarski broj projekta (JRB)

.....
.....

Samo za službenu upotrebu (ovaj deo se ispunjava od strane regionalnog službenika):

Jedinstveni registarski broj (JRB) zahteva za plaćanje: .....

Samo za službenu upotrebu (ovaj deo se ispunjava od strane regionalnog službenika):

IV. Datum podnošenja:

(____ / ____ / ____)

V. Vreme podnošenja:

(čas i minut, da se ispuni samo u slučaju da je zahtev za plaćanje potpun)

VI. Zahtev za plaćanje je potpun

DA

NE

(Ime, prezime i potpis korisnika)

(Ime, prezime i potpis službenika)

VII. Registarski broj farme (RBF):

VIII. Registarski broj biznisa:

IX. Za sve aplikante:

Banka	Naziv banke:
	IBAN:
	Br. tekućeg računa:
	Adresa:

X. Izjave

Potpisivanjem ovog zahteva za plaćanje

Ja izjavljujem da:

- 1) Svi podaci i dokumenti koje sam podneo uz ovaj zahtev za plaćanje su istiniti.
- 2) Investicije uključene u zahtev za plaćanje su stvarno izvršena.
- 3) Troškovi za koje se traži plaćanje su navedeni u tabeli troškova ovog zahteva.
- 4) Ja nisam dobio nikakvu drugu javnu finansijsku podršku za istu investiciju.
- 5) Ja nemam zaostala dugovanja u javnim institucijama.
- 6) Ja se slažem da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja objavi ovu informaciju za moj projekat – naziv korisnika, mesto investicija, iznos podrške i ukupan iznos troškova.
- 7) Svi računi su plaćeni i cene nisu naduvane.
- 8) Ja sam u potpunosti poštovao procedure nabavke kao što je opisano u prilogu ugovora koji je potpisana od strane ARP-a.
- 9) Svestan sam da se predstavljanje lažnih podataka kažnjava važećim zakonima.

XI. Datum / Potpis

	<p>..... .....</p> <p>Dan – mesec – godina ..... / ..... / .....</p>
(Ime, prezime i potpis) (Pečat za pravne subjekte)	

Napomena: Korisnik ispunjava samo prostore bele boje

PRILOŽENI DOKUMENTI

Molimo Vas označite sa „□“ i sortirajte ih po ovom redosledu na kraju zahteva za plaćanje

1. Opšti dokumenti

1. Kopija važeće lične karte Republike Kosovo i kopija registracije biznisa, dokument koji pokazuje ko ima pravo potpisivanja u ime preduzeća	☐
2. Ovlašćenje overeno od strane notara (u slučaju da se zahtev podnosi od strane ovlašćenog lica)	☐
3. Kopija važeće lične karte ovlašćenog lica (u slučaju da se zahtev podnosi od strane ovlašćenog lica)	☐
4. Originalni računi koji potvrđuju izvršene troškove	☐
5. Nalog za plaćanje (u slučaju kada je plaćanje izvršena u banci u vrednosti od preko 500 €)/fiskalni kupon (u slučaju plaćanja gotovim novcem ispod 500 €) koji je priložen računu i pokazuje da je korisnik izvršio uplatu	☐
6. Izveštaj o bankovnom računu koja uključuje period plaćanje koji ukazuje na to da je korisnik izvršio plaćanja (u slučajevima kada se plaćanje izvršena transferom u banci)	☐

Samo u slučaju projekata izgradnje

7. Građevinsku dozvolu izdatu od strane nadležnog organa opštine;	☐
8. Procena uticaja na životnu sredinu ukoliko je predviđeno zakonom	☐

Dokumenti koji se odnose na postupke javne nabavke (odvojeni i kompletirani dokumenti za svaki postupak javne nabavke)

Broj dokumenta	Vrednost tendera		
	Do 10.000 evra ☐	10.000 – 60.000 evra ☐	Više od 60.000 evra ☐
Vrsta nabavke	a. Roba ☐ b. Izgradnja ☐ c. Usluge ☐	a. Roba ☐ b. Izgradnja ☐ c. Usluge ☐	a. Roba ☐ b. Izgradnja ☐ c. Usluge ☐
1	Izjava	-	Kopija oglasa objavljenog u štampi/novinama
2		Najmanje tri popunjene pismenih poziva, potpisanih od primaoca ponude (učesnika u tenderu) (iz Aneksa 1)	Popunjeni pismani pozivi, potpisani od primaoca ponude (učesnika u tenderu) iz Aneksa 1 – nije obavezna – ukoliko je to slučaj/odlučeno od korisnika granta
3		Kopije sertifikata o registraciji biznisa za svakog od učesnika na tenderu (najmanje 3 učesnika na tenderu)	Kopije potvrde o registraciji biznisa za svakog učesnika na tender (najmanje za 3 učesnika na tenderu)
4		Kopije fiskalnog broja za svakog od učesnika na tenderu (za najmanje 3 učesnika na tenderu)	Kopije fiskalnog broja za svakog od učesnika na tenderu (za najmanje 3 učesnika na tenderu)
5		Primljene ponude (najmanje 3)	Primljene ponude (najmanje 3)
6			Odluka o stvaranju komisije za procenu
7		Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Aneksa 2)	Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Aneksa 2)
8		Izjava o poverljivosti učesnika na tenderu (iz Aneksa 3)	Izjava o poverljivosti učesnika na tenderu (iz Aneksa 3)
9		-	Izjava o poverljivosti i neutralnosti (iz Aneksa 4)
10		Izveštaj o dodeli tendera	Izveštaj o dodeli tendera
11		Ugovor potpisana sa ponuđačem koji je izabran kao pobednik	Ugovor potpisana sa ponuđačem koji je izabran kao pobednik

Tabela troškova prema zahtevu za plaćanje

Jedinstveni registrarski broj (JRN) zahteva za plaćanje: .....

<i>Br.</i>	<i>Vrsta troškova</i>	<i>Količina</i>		<i>Cena po jedinici bez PDV-a /evra/</i>	<i>Cena po jedinici sa PDV-om /evra/</i>	<i>Ukupan iznos bez PDV-a /evra/</i>	<i>Ukupna iznos sa PDV-om /evra/</i>	<i>Broj računa</i>	<i>Datum računa</i>	<i>Ovlašćena podrška /evra/</i>
		<i>Merna jedinica</i>	<i>Količina</i>							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
	Ukupan iznos:									

Napomena: osenčena polja u gornjoj tabeli trebaju biti ispunjena od strane službenika Agencije za plaćanja

ANEKS BR. 7
Izveštaj procene se šalje aplikantu.

ANEKS BR. 8
OBRAZAC ŽALBE

Žalba

Ime i prezime _____, Selo _____
Opština _____

Žalim se protiv odluke br: _____ od dana _____, kao aplikant

Projekti ruralnog razvoja:

Sektor:

prerada mleka

prerada mesa

prerada voća i povrća

proizvodnja vina

Br. aplikacije_____

Razlozi žalbe:

Napomena: Priložite dokumente koje osporavate

ANEKS BR. 9

KONTAKTI I TAČKE ZA INFORMISANJE

Kontakti i tačke (mesta) za informisanje u vezi apliciranja

MPŠRR/ ARP MPŠRR/ ARP

Adresa: Ul. Migjeni 10000 Priština bivša zgrada
Ljubljanske banke od ponedeljka do petka: 10.00-12.00 časova i
13.00-15.00 časova. Tel ; 03820038878.

Regionalne kancelarije ARP-a

Br.	Region	Adresa	Telefon
1	Priština	Industrijska zona – Kosovo polje, (preko puta Maxi-Marketa)	038601169
2	Mitrovica	Mbreteresha Teute bez br.	028522501
3	Peć	Poljoprivredni institut rasadnik Peć	039431-276
4	Đakovica	Ul. Marin Brletić br. 2, III sprat.	0390 320-992
5	Prizren	Ul. Avni Rrustemi 159	029244-793
6	Uroševac	Deshmoret e kombit bez br.	0290324661
7	Gnjilane	Bulevar Pavaresise (Ul. e Ferizaj-it; Soliter I sprat)	0280326106

ANEKS BR. 10
POKAZATELJI

Mera 103, podmera - 103.1 Prerada mleka – 2018. godina

Opština.....

Prikupljanje pokazatelja za projekat.....

Aplikant.....

Identifikacioni broj farme

--	--	--	--	--	--	--

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci podneti od strane aplikanta	Kontrola od strane regionalnog službenika	
Input	Ukupna vrednost javne podrške (evra)		☐	
Output	Opšti obim investicija (evra)		☐	
Rezultat	<p>Preduzeća će poboljšati svoje standarde u skladu sa nacionalnim standardima EU-a o bezbednosti hrane / zdravlja životinja/ i životne sredine</p> <p>Novi proizvodi će biti obezbeđeni i/ili će uvesti/ primeniti nove tehnike</p> <p>Tretman otpada/ upravljanje treba uvesti/ poboljšati</p> <p>Marketing treba poboljšati</p> <p>Treba proširiti/konsolidovati ugovorne odnose sa farmerima</p> <p>Tehnike za očuvanje energije moraju da se prilagode</p> <p>Obnovljena energije treba da se proizvodi od strane preduzeća</p>	DA	NE	☐
Uticaj	<p>Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje naredne godine kao rezultat pre sprovođenja projekta</p> <p>Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje naredne godine kao rezultat sprovođenja projekta</p> <p>Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi prošle godine pre početka realizacije projekta sa: sirovina + održavanje objekata i mašina + energije, voda, gorivo/ saobraćaj, ali bez troškove rada, zakupa, otplate kredita i kamata banke</p> <p>Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi naredne godine kao rezultat realizacije projekta sa: sirovina + održavanje objekata i mašina + energije, voda, gorivo/ transport, ali bez troškove rada, zakup, otplata kredita i interes banke</p>		☐	

	Ukupan broj stalno zaposlenih** radnika u prošloj godini pre sprovođenja projekta (FTE)		
	Ukupan broj stalno zaposlenih radnika za narednu godinu kao rezultat investicija (FTE)		

* - prihvatljivi troškovi (javna podrška + privatno sufinansiranje prihvatljivih troškova) + neprihvatljivi troškovi

** - ukupan broj novih *radnih mesta sa punim radnim vremenom* (FTE) Ukupan broj radnih mesta (FTE) će se računati kao dodatni rad u 1 godini nakon sprovođenja projekta, kao direktni rezultat investicija putem ovog projekta

1 FTE = 225 radnih dana u godini.

Mera 103, podmera – 103.2 Prerada mesa,

2018. godina

Opština.....

Prikupljanje pokazatelja za projekt.....

Aplikant .....

Identifikacioni broj farme

--	--	--	--	--	--	--

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci podneti od strane aplikanta	Kontrola od strane regionalnog službenika
Input	Ukupna vrednost javne podrške (evra)		
Output	*Opšti obim investicija (evra)		☐
Rezultat	Preduzeća će poboljšati svoje standarde u skladu sa nacionalnim standardima EU-a o bezbednosti hrane /zdravlja životinja/ i životne sredine	DA	☐
	Novi proizvodi će biti obezbeđeni i/ili će uvesti/primeniti nove tehnike	DA	☐
	Tretman otpada/upravljanje treba uvesti/poboljšati	DA	☐
	Marketing treba poboljšati	DA	☐
	Treba proširiti/konsolidovati ugovorne odnose sa	DA	☐ ☒

	farmerima			☐
	Tehnike za očuvanje energije moraju da se prilagode	DA	NE	☐
	Obnovljena energije treba da se proizvodi od strane preduzeća	DA	NE	☐
Uticaj	Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje naredne godine kao rezultat pre sprovođenja projekta			☐
	Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje naredne godine kao rezultat sprovođenja projekta			☐
	Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi prošle godine pre početka realizacije projekta sa: sirovina + održavanje objekata i mašina + energije, voda, gorivo/saobraćaj, ali bez troškove rada, zakupa, otplate kredita i kamata banke			☐
	Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi naredne godine kao rezultat realizacije projekta sa: sirovina + održavanje objekata i mašina + energije, voda, gorivo/transport, ali bez troškove rada, zakup, otplata kredita i interes banke			☐
	Ukupan broj stalno zaposlenih** radnika u prošloj godini pre sprovođenja projekta (FTE)			☐
	Ukupan broj stalno zaposlenih radnika za narednu godinu kao rezultat investicija (FTE)			☐

* - prihvativi troškovi (javna podrška + privatno sufinansiranje prihvativih troškova) + neprihvativi troškovi

** - ukupan broj novih *radnih mesta sa punim radnim vremenom* (FTE) Ukupan broj radnih mesta (FTE) će se računati kao dodatni rad u 1 godini nakon sprovođenja projekta, kao direktni rezultat investicija putem ovog projekta;

1 FTE = 225 radnih dana u godini.

Mera 103, podmera – 103.3 Prerada voća i povrća – 2018. godina

Opština.....

Prikupljanje pokazatelja za projekat.....

Aplikant.....

Identifikacioni broj farme

--	--	--	--	--	--

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci podneti od strane aplikanta	Kontrola od strane regionalnog službenika
Input	Ukupna vrednost javne podrške (evra)		☐
Output	*Opšti obim investicija (evra) od kojih 103.3.1 Prerada voća i povrća		☐

	103.3.2 Vinarije			☐
Rezultat	Preduzeća će poboljšati svoje standarde u skladu sa nacionalnim standardima EU-a o bezbednosti hrane / zdravlja životinja/ i životne sredine	DA	NE	☐
	Novi proizvodi će biti obezbeđeni i/ili će uvesti/primeniti nove tehnike	DA	NE	☐
	Tretman otpada/upravljanje treba uvesti/poboljšati	DA	NE	☐
	Marketing treba poboljšati	DA	NE	☐
	Treba proširiti/konsolidovati ugovorne odnose sa farmerima	DA	NE	☐
	Tehnike za očuvanje energije moraju da se prilagode	DA	NE	☐
Uticaj	Obnovljena energije treba da se proizvodi od strane preduzeća	DA	NE	☐
	Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje naredne godine kao rezultat pre sprovođenja projekta			☐
	Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje naredne godine kao rezultat sprovođenja projekta			☐
	Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi prošle godine pre početka realizacije projekta sa: sirovina + održavanje objekata i mašina + energije, voda, gorivo/saobraćaj, ali bez troškove rada, zakupa, otplate kredita i kamata banke			☐
	Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi naredne godine kao rezultat realizacije projekta sa: sirovina + održavanje objekata i mašina + energije, voda, gorivo/transport, ali bez troškove rada, zakup, otplata kredita i interes banke			☐
	Ukupan broj stalno zaposlenih** radnika u prošloj godini pre sprovođenja projekta (FTE)			☐
	Ukupan broj stalno zaposlenih radnika za narednu godinu kao rezultat investicija (FTE)			☐

* - prihvatljivi troškovi (javna podrška + privatno sufinansiranje prihvatljivih troškova) + neprihvatljivi troškovi

** - ukupan broj novih *radnih mesta sa punim radnim vremenom* (FTE) Ukupan broj radnih mesta (FTE) će se računati kao dodatni rad u 1 godini nakon sprovođenja projekta, kao direktni rezultat investicija putem ovog projekta;

1 FTE = 225 radnih dana u godini.

Aneks br.11 Biznis plan – Finansijski deo

Povraćaj ulaganja - PU/za grantove ruralnog razvoja

Godin e	Opis troškova i prihoda bez sprovođenja projekta (evra)			Opis troškova i prihoda, ukoliko se projekat sproveđe (evra)			Razlika kao rezultat sprovođenja projekta (evra)			Vrednost privatnog sufinsaniranja prihvatljivih troškova (evra)	Povraćaj ulaganja PU (ukoliko sve rubrike imaju pozitivnu vrednost, PU je postignut)
	Ukupna vrednost troškova proizvodnje	Ukupna vrednost prihoda	Profit	Ukupna vrednost troškova proizvodnje	Ukupna vrednost prihoda	Profit	Razlika u prihodima	Razlika u troškovima	Profiti shtesë (pasqyrë kumulative)		
Godina 1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
2			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
3			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
4			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
5			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
6			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
7			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
8			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
9			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
10			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00		0.00

Razjašnjenje:

Samo se u belim rubrikama može i treba pisati

Najmanje broj na dnu ove kolone bi trebao biti pozitivan, inače projekat treba odbiti kao neprihvatljiv, zato što dodatni dobit ne pokriva ulaganje, čak ni nakon 10 godina

Aneks br. 12

Etički kodeks za savetodavne kompanije

Preporuke za aplikante: Etički kodeks za savetodavne kompanije

MPŠRR ili ARP ne smeju intervenisati u ugovornim odnosima između dve privatne stranke.

Međutim, smatramo da su neke od sledećih preporuka važne:

- Za pripremu zahteva, aplikant nije obavezan da angažuje savetodavnu kompaniju.
- Aplikant sam odlučuje da li će angažovati savetodavca i kojeg će savetodavca angažovati.
- Ako je reč o komplikovаниjim projektima (npr. sa biznis planom i izgradnjom), savetujemo aplikanta da angažuje specijalizovanog savetodavca.
- Službenicima Agencije za razvoj poljoprivrede je zabranjeno da preporučuju određene savetodavce. Ukoliko se dokaže da postoji sukob interesa između savetodavca i Agencije za plaćanje, zahtev se odbija kao pokušaj prevare i službenik se kažnjava domaćim zakonima i unutrašnjim pravilima ARP-a.
- Aplikant pre apliciranja potpisuje ugovor sa savetodavcem. Usmeni sporazum nije dovoljan!
- Troškovi savetodavca se prihvataju, ukoliko ARP prihvati i finansira projekat. Za ove usluge, savetodavac treba izdati redovni račun, a aplikant isti treba platiti.
- Ukoliko se projekat izjavi kao neprihvatljiv krivicom savetodavca, aplikant ne treba da plati jer je dužnost savetodavca da pripremi samo prihvatljive projekte.
- Ukoliko je zahtev prihvatljiv, ali nije dobio dovoljan broj bodova, savetodavca treba platiti, jer isti nema uticaja na određivanje bodova.
- Aplikant treba da obezbedi sve neophodne dokumente i iste priložiti zahtevu. Savetodavac treba da proveri da li je zahtev kompletiran.
- Aplikant može tražiti pomoć od savetodavca i tokom sprovođenja projekta, ukoliko je to ugovorom predviđeno.
- Aplikantima nije dozvoljena promena savetodavne kompanije nakon odabira projekta, jer je prijem troškova za pripremu projekta vezan sa kompanijom koja je pripremila projekat.

ANEKS BR 13 PROMOVISANJE

Podržano od
**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA**

*Ovaj dokumenat je pripremljen od strane Agencije za razvoj poljoprivrede u saradnji sa
Upravnim organom i besplatno se distribuira*

